

DEUTERONOMY

Tukakinyen Book In DEUTERONOMY

Book in *Deuteronomy* takunla kutu mwe fahkak lal Moses nu sin mwet Israel in facl Moab, yen elos tuh tui we ke saflaiyen fahsr loeloes lalos yen mwesis, ke pacl elos apkuran in utsyak ac eisla facl Canaan.

Kutu sripa yohk ma simla in book se inge pa takla ten inge: 1) Moses el folokonak ac sifil srumun ma sokyak ke yac angngaul somla ah. El kwafe nu sin mwet uh tuh elos in tia mulkunla kolyuk lun God nu selos yen mwesis, ac inge elos in akosten ac inse pwaye nu sin God. 2) Moses el akesmakinye mwet uh ke Ma Sap Singoul, El akkalemye kalmen Ma Sap se oemeet kac, ac pangon mwet uh in esalosyang nu sin Leum God mukena. Na el sifil aketeya ke kutu sin ma sap ma ac karingin moul lun mwet Israel uh ke elos sun Infulan Wuleang. 3) Moses el akesmakinye mwet uh ke kalmen wuleang se ma God El oru nu selos, ac el kwafe tuh elos in sifilpa oaru in oru ip kunalos ke wuleang sac. 4) Moses el akkalemye lah Joshua pa ac fah aolul in kol mwet lun God. Tukun Moses el onkakin soko on in kaksakin oaru lun God, ac fahkak kas in akinsewowyoye sruf nukewa lun Israel, el misa in acn Moab, kutulap in Infacl Jordan.

Nunak yohk in book se inge pa God El molela ac akinsewowyoye mwet sulela lal, su El lungse. Ke ma inge mwet lal in esam na ma inge, ac elos

in lungse El ac aksol, tuh elos fah ku in moul ac insewowo na.

Verse saok lun book se inge pa Chapter 6, verse 4 nu ke 6. Pa inge verse ma Jesus el pangon mu ma sap yohk liki ma sap nukewa: “Kom fah lungse LEUM GOD lom ke insiom kewa, ke ngunum kewa, ac ke ku lom kewa.”

Takla Lun Koanon Book Se Inge

Sramsram se meet lal Moses 1:1—4:49

Sramsram se akluo lal Moses 5:1—26:19

a) Ma Sap Singoul 5:1—10:22

b) Ma sap, ma oakwuk, ac kas in sensenkakin
11:1—26:19

Ma in orek ke mwet uh utyak nu in facl Canaan
27:1—28:68

Wuleang uh aksasuyeyukla 29:1—30:20

Kas safla lal Moses 31:1—33:29

Misa lal Moses 34:1—12

Kas In Tukakunla Book Uh

¹ Pa inge kas lal Moses nu sin mwet Israel ke pacl se elos oasr yen mwesis, kutulap in Infacl Jordan. Elos muta ke Infahlfal lun Jordan tulanang acn Suph, inmasrlon siti Paran ac siti Tophel, Laban, Hazeroth, ac Dizahab. (² Mwet uh fahsr ut ke fulan eol Edom ke lusen len singoul sie, Fineol Sinai nu Kadesh Barnea.) ³ Ke len seemeet in malem aksingoul sie ke yac akangngaul tukun elos illa liki acn Egypt, Moses el fahkang nu sin mwet uh ma nukewa ma LEUM GOD El sapkin elan fahk nu selos. ⁴ Ma se inge sikyak tukun LEUM GOD El kutangulla Tokosra Sihon lun mwet Amor su leumi siti Heshbon, ac Tokosra Og lun Bashan su leumi siti Ashtaroth

ac Edrei. ⁵ Mwet uh srakna muta kutulap in Infacl Jordan in facl sin mwet Moab ke Moses el mutawauk in aketeya ac luti ke ma sap lun God.

El fahk, ⁶ “Ke kut srakna muta ke Eol Sinai, LEUM GOD lasr El fahk nu sesr, ‘Fal tari muta lowos ke eol soko inge. ⁷ Tuleya lohm nuknuk suwos an ac mukuiyak. Fahsr nu infulan eol lun mwet Amor ac nu ke acn nukewa ma raunela — nu Infahlfal Jordan, nu infulan eol uh ac acn tupasrpasr uh, nu ke acn ma oan layen eir, ac nu ke weacn Meoa Mediterranean. Fahsr nu in facl Canaan ac alukeot pac Eol Lebanon, som na nwe ke Infacl lulap Euphrates. ⁸ Acn inge nukewa pa nga, LEUM GOD, wulela kac in sang nu sin papa matu tomowos: Abraham, Isaac, ac Jacob, ac nu sin fwilin tulik natulos. Fahla ac eis lowos.’”

*Moses El Sulela Mwet Nununku
(Exodus 18:13-27)*

⁹ Moses el fahk nu sin mwet uh, “Ke kut srakna muta Eol Sinai nga tuh fahk nu suwos, ‘Arulana upala nu sik in kol u lulap se inge. Nga tia ku in mukena oru. ¹⁰ LEUM GOD lowos El oru kowos in arulana pus, oana itu inkusrao uh. ¹¹ Lela LEUM GOD lun papa matu tomowos Elan akpusye kowos pacl tausin yohk liki inge, ac akinsewowyе kowos, oana ke El tuh wulela kac! ¹² Tusrukta nga ac mukena aksuwosye alein lowos uh fuka? ¹³ Sulela kutu mwet lalmwetmet, mwet etauk ac mwet pah, liki kais sie sruf lowos, ac nga ac fah oru tuh elos in mwet kol lowos.’ ¹⁴ Na kowos tuh insese mu wona in orek ouinge. ¹⁵ Ke ma inge nga eis mwet lalmwetmet ac pah

ma kowos tuh sulela in sruf lowos uh, ac nga oru tuh elos in mwet kol lowos. Kutu selos leum fin tausin, kutu leum fin foko, kutu fin lumngaul, ac kutu fin singoul. Nga oayapa srisrngiya kutu mwet pwapa saya in sruf nukewa.

¹⁶ “In pacl sac nga tuh fahk nu selos, ‘Porongo alein ma ac sikyak inmasrlon mwet lowos. Oru nununku lowos ke alein inge nukewa in suwohs, finne ma sin mwet lowos sifacna, ku ma sin mwetsac su muta inmasrlowos. ¹⁷ Nimet wiwi mwet ke wotela lowos an. Kowos in nununku mwet nukewa oana sie ac nimet suk lah su. Nimet tupwek sin kutena mwet, mweyen ma kowos wotela uh ma sin God me. Fin oasr alein upala nu suwos, use nu yuruk ac nga fah wotela.’ ¹⁸ In pacl sacn pacna, nga tuh sot nu suwos kas in lutì nu ke ma nukewa saya ma kowos in oru.

In Acn Kadesh Barnea, Supweyükla Mwet Kalngeyük

(Oekyuk 13:1–33)

¹⁹ “Kut orala ma LEUM GOD El sapkin nu sesr. Kut som liki Eol Sinai ac fahsr sasla yen mwesis na lulap sac su oasr mwe aksangeng puspis we, ke kut ut ke inkaneke fulan eol lun mwet Amor. Na ke kut sun acn Kadesh Barnea, ²⁰ nga tuh fahk nu suwos, “Kowos sun tari fulan eol sin mwet Amor, su LEUM GOD lasr El ase nu sesr. ²¹ Liye, LEUM GOD lowos El asot facl se inge lowos. Utyak oakikowosi we, oana LEUM GOD lun papa matu tumasr El wulela kac. Nikmet sangeng ku alolo.’

²² “A kowos tuku nu yuruk ac fahk, ‘Wona kut in supwala kutu mukul ah in som meet liki kut

in kalngei acn sac, elos in mau fahk nu sesr lah siti fuka ingo, ac pia inkane fal kut in ut we.'

23 "Nga insese nu ke nunak sac, na nga sulela mwet singoul luo, kais sie ke kais sie sruf. **24** Elos som nu infulan eol uh nwe ke elos sun Infahlfal Eshcol, ac irong acn we nukewa. **25** Elos foloko us kutu fokinsak ma elos konauk we, ac fahkak lah facl se su LEUM GOD lasr El ase in sesr ingo arulana wo fohk we.

26 "A kowos utuk nunak lain ma LEUM GOD lowos El sapkin, ac kowos srangesr utyak nu in facl sac. **27** Kowos torkaskas in lohm nuknuk suwos ac fahk, 'LEUM GOD El srungakut. El uskutme liki acn Egypt in tuh eiskutyang nu inpoun mwet Amor inge, elos in unikuti. **28** Efu ku kut in som nu we? Kut sangeng. Mwet ma kut supwala nu ingo fahk nu sesr lah mwet we elos arulana ku ac loes liki kut, oayapa pot in siti ma elos muta we uh arulana fulat nwe lucng. Elos liye pac mwet na yohk pisa we!'

29 "Tusruktu nga fahk nu suwos, 'Nimet sangeng sin mwet ingo. **30** "LEUM GOD lowos El ac fah kol kowos, ac El ac fah mweun keiwas, oana ke kowos liye ke El tuh oru in facl Egypt **31** ac yen mwesis. Kowos liye na lah fuka El uskowosme ac karingin kowos nwe ke kowos sun acn se inge, oana ke sie papa el kafisak wen natul.' **32** Tusruktu nga ne fahk ouinge, kowos srakna tia lulalfongi LEUM GOD, **33** El ne fahsr meet liki kowos in pacl nukewa in suk acn ma kowos ac aktuktuk we. In akkalemye innek lowos, El fahsr

meet liki kowos in sie sru in e ke fong, ac in sie sru in pukunyeng ke len.

*LEUM GOD El Kalyei Israel
(Oekyuk 14:20–45)*

³⁴ “LEUM GOD El lohng torkaskas lowos ac kasrkusrakak. Ouinge El fulahk mu, ³⁵ ‘Wangin sie suwos ke fwil koluk se inge ac fah ilyak nu in facl se ma wo fohk we su nga tuh wulela in sang nu sin papa matu tomowos. ³⁶ Caleb, wen natul Jephunneh, mukena ac fah utyak nu we. El srakna inse pwaye nu sik, ac nga fah sang acn ma el kalngeyuk we nu sel, ac nu sin fwill tulik natul.’ ³⁷ Ke sripowos LEUM GOD El oayapa kasrkusrak sik ac fahk, ‘Moses, kom ac fah tia pac ilyak nu in facl sac. ³⁸ Joshua, wen natul Nun, mwet kasru lom, pa ac kol mwet Israel in eisla facl sac ac muta we. Na kom in akkeyal.’

³⁹ “LEUM GOD El fahk nu sesr nukewa, ‘Tulik nutuwos, su srakna srikla in etu inmasrlon ma wo ac ma koluk, elos pa ac utyak nu in facl sac — tulik ma kowos tuh fahk mu ac sruhu sin mwet lokoalok lowos. Nga fah sang facl sac nu selos, ac elos fah eisla ac muta fac. ⁴⁰ A funu kowos, forla ac folokla nu yen mwesis ke inkaneke nu Meoa Srusra.’

⁴¹ “Na kowos topuk ac fahk nu sik, ‘Moses, kut orekma koluk lain LEUM GOD. Tusrukta inge kut ac som mweun, in oana ke LEUM GOD lasr El sapkin.’ Na kais sie suwos tuh akola in mweun, ac nunku mu ac fisrasr in utyak eisla fulan eol uh.

42 “Tusruktu LEUM GOD El fahk nu sik, ‘Fahk nu selos elos in tia som mweun, mweyen nga ac tia welulos, ac mwet lokoalok lalos ac kutangulosla!’ **43** Nga tuh fahk nu suwos ma LEUM GOD El fahk, a kowos tiana lungse lohng. Kowos utuk nunak lainul, ac ke nunak keke lowos kowos utsyak na nu infulan eol uh. **44** Na mwet Amor su muta infulan eol uh elos ilme lain kowos oana un loang in eir uh. Elos ukwe kowos na nwe Hormah, ac kutangkowosla infulan eol Edom. **45** Na kowos tuh foloko ac wowoyak nu sin LEUM GOD in suk kasru, tusruktu El tiana porongekowos ku lohwot nu suwos.

Yac Puspis In Acn Mwesisi

46 “Ouinge, tukun kut tuh muta Kadesh ke sie pacl na loeloes,

2

1 kut forla ac folokla nu yen mwesis, ke inkaneke nu inalok ke Meoa Srusra, oana LEUM GOD El sapkin, ac kut sisla pacl loeloes in foroht forma infulan eol lun Edom.

2 Na LEUM GOD El fahk nu sik mu **3** fal tari pacl kut forfor infulan eol ingo, ac kut enenu in som nu epang. **4** El fahk nu sik ngan sot nu suwos kas inge: ‘Kowos akuranna fahsr sasla infulan eol Edom, facl sin fwilin tulik natul Esau, su mwet liwos. Elos ac fah sangeng suwos, **5** tusruktu nik kowos aklokoalokyalos, mweyen nga fah tia sot kutu srisrik acn lalos nu suwos, finne square foot se. Nga sang tari acn Edom tuh in ma lun mwet

ke fwilin tulik natul Esau. ⁶ Kowos ku in moul mongo nowos ac kof nimowos selos.'

⁷ "Esam lah LEUM GOD lowos El akinse-wowoye kowos in ma nukewa kowos oru. El karingin kowos in forfor lowos yen mwesis lulap se inge. El wi kowos ke yac angngaul inge, ac sot ma nukewa kowos enenu.

⁸ "Na kut mukuiyak ac som liki inkanek ma som liki siti Elath ac Eziongeber nu ke Meoa Misa, na kut kuhfla nu kuta epang in som nu Moab. ⁹ LEUM GOD El fahk nu sik, 'Nimet aklokoalokye mwet Moab, su fwilin tulik natul Lot, ac nimet mweun nu selos. Nga sang tari siti Ar nu selos, ac nga ac tia sot nu suwos kutena acn selos.' "

¹⁰ Sie un mwet na yohk pisa pangpang mwet Emim muta in acn Ar meet. Elos mwet na loeska oana mwet Anak, sie pacna un mwet yohk pisa.

¹¹ Kutu mwet uh pangon mwet Emim ac mwet Anak ke e se inge: Rephaim. Tusrukту mwet Moab uh pangnolos Emim. ¹² Mwet Hor elos tuh muta Edom in pacl meet, tusrukту fwilin tulik natul Esau luselosla, kunausla mutunfacl selos, ac oakwuki we, oapanma mwet Israel elos tuh oru tok ke elos lusla mwet lokoalok lalos liki acn ma LEUM GOD El tuh sang selos.)

¹³ "Na kut alukeot Infacl Zered, oana LEUM GOD El sapkin nu sesr. ¹⁴ Ma inge sokyak yac tolngoul oalkosr tukun kut tuku liki acn Kadesh Barnea. Mwet mweun nukewa in fwil sac misa nufon, oana ma LEUM GOD El tuh fahk. ¹⁵ LEUM GOD El nuna lainulos na nwe ke El kunauselosla nukewa.

16 “Tukun elos nukewa misa, **17** LEUM GOD El fahk nu sesr, **18** ‘Misenge kowos ac fahsr sasla acn lun mwet Moab ke inkaneke nu Ar. **19** Na kowos ac fah apkuran nu ke facl sin mwet Ammon, su fwilin tulik natul Lot. Nikmet aklokoalokyalos ku mweun nu selos, mweyen nga ac tia sot kutena acn lowos ke acn ma nga sang tari nu selos.’ ”(

20 Facl se inge oayapa eteyuk mu facl sin mwet Rephaim, inen mwet ma tuh muta we meet, a mwet Ammon uh pangnolos Zamzum-mim. **21** Elos arulana loes, oana mwet Anak. Oayapa elos arulana pus, ac sie un mwet na fokoko. Tusruktu LEUM GOD El kunauselosla, tuh mwet Ammon in eisla acn selos ac oakwuki fac. **22** LEUM GOD El tuh oru ouiya se pacna inge nu sin mwet Edom, fwilin tulik natul Esau, su muta infulan eol lun Edom. El kunausla mwet Hor, ac oru tuh mwet Edom in eisla acn selos ac oakwuki we, ac elos srakna muta we nwe inge. **23** Acn ma oan weacn Meoa Mediterranean oakwuki tari sin mwet tuku liki tuka Crete. Elos onela mwet Avvim, su mwet na pwaye we, ac eisla acn nukewa lalos, som na nwe siti Gaza in acn eir.)

24 “Tukun kut fahla sasla Moab, LEUM GOD El fahk nu sesr, ‘Inge, fahsrot alukela Infacl Arnon. Nga ac eisalot Sihon, tokosra lun mwet Amor ke siti Heshbon, nu inpouwos wi pac facl sel. Kowos in mweunel, ac mutawauk in muta fin acn sel. **25** Misenge lac, nga ac oru mutanfael nukewa in sangeng suwos. Mwet nukewa fah rarrar ac sangeng ke elos ac lohng keiwo.’

*Mwet Israel Kutangulla Tokosra Sihon
(Oekyuk 21:21–30)*

²⁶ “Na nga supwala kutu mwet utuk kas yen mwesis Kedemoth lac nu yorol Tokosra Sihon lun Heshbon, ke kas in akmisye inmasrlosr inge:
²⁷ ‘Lela nu sesr in fahsr sasla acn sum uh. Kut ac fahsrna ke inkanek lulap uh, ac tiana kuhfla liki.
²⁸ Kut ac moli mwe mongo nasr ac kof nimasr. Ma sefanna kut enenu uh pa kut in fahla fin acn sum an, ²⁹ nwe ke kut alukela Infacl Jordan nu in facl se LEUM GOD El ase in lasr. Tulik natul Esau su muta Edom, ac mwet Moab su muta Ar, elos lela kut in alukela facl selos.’

³⁰ Tusrukta Tokosra Sihon el tia lela kut in fahsr sasla fin facl sel. LEUM GOD lowos El akupaye insial in lain kowos, kut in mau ku in kutangulla ac eisla facl sel, su kut srakna muta fac nwe misenge.

³¹ “Na LEUM GOD El fahk nu sik, ‘Liye, nga oru tuh Tokosra Sihon ac acn sel uh in munas suwos. Sruokya acn sel an ac muta fac.’ ³² Tokosra Sihon el tufokme wi mwet lal nukewa in mweuni kut apkuran nu ke siti Jahaz, ³³ tusrukta LEUM GOD lasr El eisalosme nu inpaosr, ac kut unilya, wi wen natul ac mwet lal nukewa. ³⁴ In pacl sac pacna, kut sruokya ac kunausla siti nukewa, ac uniya mwet nukewa: mukul, mutan, ac tulik. Wangin mwet moul. ³⁵ Kut usla kosro nukewa ac ma saok nukewa in siti lalos. ³⁶ LEUM GOD lasr El kasrekut in sruokya siti nukewa, mutawauk Aroer sisken Infahlfal Arnon, wi siti se ma oan infulwen infahlfal uh, som na nwe Gilead. Wangin siti ma kalkalyak ku, upa nu sesr in eisla. ³⁷ Tusrukta kut tia som apkuran nu ke

acn lun mwet Ammon, ku nu ke pe Infacl Jabbok, ku nu ke siti infulan eol uh, ku nu ke kutena acn ma LEUM GOD El sap kut in tia som nu we.

3

*Mwet Israel Kutangulla Tokosra Og
(Oekyuk 21:31–35)*

¹ “Toko, kut mukuiyak ac som nu epang ke inkanek nu Bashan, ac Tokosra Og el tufokme wi mwet lal nukewa in mweuni kut apkuran nu ke siti Edrei. ² Tusruktu LEUM GOD El fahk nu sik, ‘Nimet sangeng sel. Nga ac eisalot, mwet lal, ac acn lal nukewa nu inpoum. Oru nu sel oana ke kom oru nu sel Tokosra Sihon lun mwet Amor su leum in Heshbon.’

³ “Ouinge LEUM GOD El eisalma Tokosra Og nu inpaosr pac, ac kut onelosla nukewa. ⁴ Kut sruokya siti lal nukewa in pacl sac — wangin sie acn lal kut tia eisla. Oasr siti onngoul kut sruokya — acn Argob nufon, su Tokosra Og lun Bashan el leumi. ⁵ Siti inge nukewa orekla ku ke pot fulat, ac ipinsak na lulap pa sang laki srungul ke mutunpot uh, ac oasr pac siti srisrik ma wangin pot kac. ⁶ Kut kunausla siti nukewa ac onela mukul, mutan, ac tulik nukewa, oana ke kut tuh oru nu ke siti lal Tokosra Sihon lun Heshbon. ⁷ Kut usla kosro nukewa ac ma saok nukewa in siti lalos.

⁸ “In pacl sac, kut eisla sin tokosra luo lun mwet Amor inge, acn nukewa kutulap in Infacl Jordan, mutawauk Infacl Arnon lac nwe ke Eol Hermon. (⁹ Mwet Sidon elos pangon Eol Hermon “Eol Sirion” ac mwet Amor elos pangon “Eol

Senir.”) ¹⁰ Kut eisla acn nukewa sel Tokosra Og lun Bashan: siti nukewa yen tupasrpasr uh, wi acn nukewa lun Gilead ac Bashan, som na nwe ke siti Salecah ac Edrei, su oan kutulap.” (

¹¹ Tokosra Og pa safla ke mwet ma pangpang Rephaim. Box in misa lal orekla ke eot, fit onkosr sralap ac apkuran in fit singoul akosr lusa, fal nu ke srikasrak oakwuki in pacl sac. Box sac srakna ku in liyeyuk in siti Rabbah lun mwet Ammon.)

*Sruf Ma Oakwuki Kutulap In Infacl Jordan
(Oekyuk 32:1-42)*

¹² “Ke kut eisla acn inge, nga sang nu sin sruf lal Reuben ac sruf lal Gad acn nukewa epang in siti Aroer apkuran nu Infacl Arnon, ac kutu ipin acn ke fulan eol lun Gilead, wi siti we. ¹³ Nga sang nu sin tafu sruf lal Manasseh acn lula Gilead ac oayapa acn Bashan nufon, acn ma Tokosra Og el tuh leumi, aok, nufonna acn Argob.”

(Eteyuk acn Bashan mu acn sin mwet Rephaim. ¹⁴ Jair, sie mwet in sruf lal Manasseh, el eis acn Argob, nufon — acn inge pa Bashan, som na nwe ke masrol lun Geshur ac Maacah. El sang inel sifacna nu ke acn inge, na srakna pangpang acn we “Siti Srisrik lal Jair.”)

¹⁵ “Nga sang Gilead nu sin sou lal Machir in sruf lal Manasseh. ¹⁶ Ac nu sin sruf lal Reuben ac sruf lal Gad nga sang acn nukewa inmasrlon Gilead lac nu Infacl Arnon. Infulwen infacl soko ah pa masrol lalos nu layen eir, ac masrol layen nu epang pa Infacl Jabbok, su sie ip kac pa masrol lun mwet Ammon. ¹⁷ Ke layen nu roto, acn selos fahla na nwe Infacl Jordan, layen epang mutawauk meoa Galilee ac putati nwe

Meoa Misa nu eir, na fahla nu pe eol Pisgah layen kutulap.

¹⁸ “In pacl sac pacna, nga sapkin nu selos mu, ‘LEUM GOD lasr El sot facl kutulap in Infacl Jordan tuh in ma lowos. Inge sang kufwen mwe mweun nu sin mwet mweun lowos, ac supwalosla in fahsr sasla Infacl Jordan meet liki sruf lun Israel ngia, in kasrelos eis facl sac lalos. ¹⁹ Mutan kiowos, tulik nutuwos, ac kosro nutuwos fah tia wi som, a elos in mutana ke siti ma nga sot nu suwos. Nga etu lah pukanten kosro nutuwos. ²⁰ Kasru mwet Israel wiowos nwe ke elos eis acn selos ma LEUM GOD El ac sang lalos ke layen roto in Infacl Jordan, nwe ke LEUM GOD El oakelosi in muta in misla, oana ke El oru tari nu suwos inge. Na toko, kowos fah ku in foloko nu yenu, nu ke acn ma nga sot lowos.’

²¹ “Na nga fahkang nu sel Joshua: ‘Kom liye tari ma nukewa ma LEUM GOD lom El oru nu sel Tokosra Sihon ac Tokosra Og, ac El ac fah oru oapanu sin tokosra nukewa ke acn ma kom ac mweuni uh. ²² Nimet sangeng selos, tuh LEUM GOD lom El ac fah mweun keim.’

God El Tia Lela Moses Elan Utyak Nu Canaan

²³ “In pacl sac, nga kwafeang in pre ac fahk, ²⁴ ‘O LEUM GOD Fulatlana, nga etu lah kom tufahna mutawauk in akkalemye nu sik lulan ku lom ac fulat lom. Wangin sie god inkusrao ku fin faclu su ku in oru orekma kulana oana ma kom orala! ²⁵ LEUM GOD, lela nu sik in fahsr alukela Infacl Jordan, ac liye facl wo se layeno

ingo, oayapa fulan eol kato we ac fineol lun acn Lebanon.'

²⁶ "Tusrukta ke sripowos, LEUM GOD El mulat sik ac tia lungse porongeyu. A El fahk, 'Tari! Nimet sifilpa fahk! ²⁷ Fanyak nu fin mangon Eol Pisgah ac ngetla nu epang ac nu eir, nu kutulap ac nu roto. Liye akwoya, mweyen kom ac koflana alukela Infacl Jordan. ²⁸ Sang kas in kasru nu sel Joshua ac akkeye nunak lal, mweyen el pa ac kol mwet uh in alukela Infacl Jordan ac oakwuki in acn ma kom ngetot liye ingo.'

²⁹ "Ounge kut mutana infahlfal se tulanang siti Bethpeor."

4

Moses El Kwafe Mwet Israel In Akosten

¹ Na Moses el fahk nu sin mwet uh, "Akos ma sap ac oakwuk nukewa ma nga luti kowos kac, na kowos fah ku in moul ac muta fin facl se su LEUM GOD lun papa tomowos El sot nu suwos. ² Nik kowos laesla kutena ma nu ke ma nga sapkin nu suwos, ac nik kowos eisla kutena ma liki. Akos ma sap nukewa lun LEUM GOD lowos ma nga sot nu suwos. ³ Kowos sifacna liye ma LEUM GOD El tuh oru Fineol Peor. El onelosla nukewa su alu nu sel Baal we, ⁴ a kowos nukewa su inse pwaye nu sin LEUM GOD lowos, kowos srakna moul nwe misenge.

⁵ "Nga tuh luti kowos ma sap nukewa, oana ke LEUM GOD luk El fahk ngan oru. Kowos in akos ma sap inge in facl se su kowos apkuran

in mweuni in eisla lowos. ⁶ Ke kowos oaru in liyaung ma sap inge, ac fah akkalemye nu sin mwet in mutunfacl saya lupan lalmwetmet lowos. Ke pacl elos ac lohng ma sap inge, elos ac fahk, ‘Seyal yohk lalmwetmet ac etauk lun mutunfacl lulap se inge!’

⁷ “Wangin kutena mutunfacl, finne arulana yohk, oasr god se su apkuran nu selos ke pacl elos enenu, in oana LEUM GOD lasr El apkuran nu sesr. El topuk kut pacl nukewa kut pang nu sel. ⁸ Wangin kutena mutunfacl, finne yohk, oasr ma sap lalos arulana suwohs, oana ma sap nga lutti nu suwos misenge. ⁹ Kowos in arulana taran ac karinganang tuh kowos in tia mulkunla ma kowos sifacna liye ke motowos, ke lusen moul lowos nufon. Srumun nu sin tulik nutuwos ac nu sin tulik nutin tulik nutuwos. ¹⁰ ke len se kowos tuh tu ye mutun LEUM GOD lowos Fineol Sinai, ke El fahk nu sik, ‘Eisani mwet uh nu sie. Nga lungse elos in lohng ma nga ac fahk uh, ouinge elos ac fah ku in lutlut in akosyu ke lusen moul lalos, ac oapaya loteang tulik natulos in akosyu.’

¹¹ “Srumun nu sin tulik nutuwos ke pacl se kowos tuh som tu pe eol soko ah, su nukla ke kulasr matoltol ac lohsr, ac e uh firir nwe lucng. ¹² Srumun nu selos lah LEUM GOD El tuh kaskas nu suwos liki e sac, ac kowos lohng pusracl a tiana liyal in kutena lumah. ¹³ El fwackot nu suwos ma kowos enenu in oru in karinganang wuleang ma El orala inmasrlowos — kowos in akos Ma Sap Singoul, su El simusla

fin eot tupasrpasr luo. **14** LEUM GOD El fahk nu sik nga in lutu kowos ma sap nukewa su kowos enenu in akos in facl se su kowos apkuran in mweuni, eisla, ac oakwuki we.

Kas In Sensenkakin Ke Ma Sruloala

15 “Pacl se LEUM GOD El tuh kaskas nu suwos liki e sac Fineol Sinai, kowos tiana liyal in kutena lumah. Ounge kowos in arulana karinganang **16** tuh kowos in tia oru ma koluk ke kowos orala nu suwos sifacna sie ma sruloala in kutena lumah — tia ke luman mukul ku mutan, **17** kosro ku won sohksok, **18** ma orakrak ku ik. **19** Ke kowos ngetak nu inkusrao ac liye faht, malem, ac itu uh, nik kowos tafongla in alu ac orekma nu kac. LEUM GOD lowos El orala ma inge nu sin mwet nukewa faclu. **20** A kowos pa mutanfahl se su El molela liki facl Egypt, su oana sie funyu ma arulana fol mwe manman osra. El uskowosme liki acn we in oru tuh kowos in mwet lal sifacna, oana ke kowos oasr kac misenge. **21** Ke sripowos, LEUM GOD El kasrkusrak sik ac orala fulahk lah nga ac fah tia alukela Infacl Jordan in utyak nu in facl se ma wo fohk we, su El asot nu suwos. **22** Nga ac misa in acn se inge ac tia wi aliki infacl soko uh, tusruktu kowos apkuran in alukeot ac utyak muta fin acn wowo sac. **23** Karinganangna tuh kowos in tia mulkunla wuleang ma LEUM GOD El orala yuruwos. Akos ma El sapkin, ac tia oru kutena kain in ma sruloala nu suwos sifacna,

4:13 Exo 31:18; 34:28; Dut 9:10 **4:14** Exo 21:1 **4:16** Exo 20:4; Lev 26:1; Dut 5:8; 27; 15 **4:17** 4:17–18; Rom 1:23 **4:20** Exo 19:5; Dut 7:6; 14:2; 26:18; Tit 2:14; 1 Pet 2:9 **4:21** Oek 20:12

24 mweyen LEUM GOD lowos El oana sie e firir; El tia lungse in oasr kutena god sayal.

25 Tukun yac puspis, ke kowos okaki tari in facl sac ac oasr tulik nutuwos oayapa tulik nutin tulik nutuwos, nimet orekma koluk in orala ma sruloala nu suwos sifacna in kutena kain in lumah. Ma se inge sie ma koluk lulap ye mutun LEUM GOD, ac El ac fah arulana kasrkusrak kac. **26** Nga pangon kusrao ac faclu in orek loh lain kowos misenge lah kowos fin seakosyu, kowos ac sa na wanginla liki facl se ma kowos ac alukela Infacl Jordan in eis. Kowos ac tia muta paht we, a kowos fah arulana sikiyukla. **27** LEUM GOD El ac fah akfahsryekowoselik inmasrlon mutunfacl saya, yen mwet na pu suwos ac painmoulla. **28** In acn ingo, kowos ac kulansupu god su orekla ke poun mwet — god sak ac eot, god su tia ku in liye ku lohng, su tia ku in mongo ku ngok ma uh. **29** Kowos ac fah suk LEUM GOD lowos we, ac kowos fin sokol ke insiowos nufon, kowos fah konalak. **30** Pacl kowos sun mwe ongoiya, ac ma upa ingan sikuak nu suwos, na tok kowos ac fah forla nu sin LEUM GOD ac aksol. **31** El sie God pakoten. El ac fah tia kunauskowosla ku fahsr liki kowos, ac El ac fah tia mulkunla wuleang se su El sifacna orala yurin mwet matu lowos meet ah.

32 “Suk ke sramsram matu, ke pacl loeloes somla, meet liki kowos isusla, ke God El tufahna orala mwet faclu. Suk pac fin faclu nufon. Ku nu oasr ma yohk oana inge sikuak meet? Nu oasr mwet lohng kutena ma ouinge? **33** Ya nu

oasr mwet moul na tukun elos lohng sie god sramsram nu selos liki sie e, oana kowos? ³⁴ Ya nu oasr kutena god su srike in som eis sie un mwet liki sie pacna mutunfacl ac oru tuh elos in mwet lal sifacna, oana ke LEUM GOD lowos El oru nu suwos in Egypt? El orekmakin ku lulap ac fulat lal ye motowos. El use mwe lokoalok ac mweun, El orek mwenmen ac usrnguk, ac oru tuh mwe aksangeng puspis in sikuak. ³⁵ LEUM GOD El fahkak ma inge nu suwos, in akpwaye nu suwos lah El mukena pa God, ac wangin pac sie sayal. ³⁶ El oru tuh kowos in lohng pusral inkusrao me, tuh Elan ku in luti kowos; ac fin faclu El oru kowos in liye e firir mutual lal, ac El kaskas nu suwos liki e sac. ³⁷ Ke sripen El lungse papa matu tomowos meet ah, El sulekowosla ac El sifacna uskowosme liki Egypt ke ku lulap lal. ³⁸ El lusla mutunfacl lulap ac ku liki kowos meet liki kowos tuku sun acn ingan, tuh Elan ku in uskowosme ac asot facl sac nu suwos — facl se su srakna ma suwos nwe misenge. ³⁹ Ke ma inge, misenge kowos in esam ac nimet mulkunla lah LEUM GOD El God lun kusrao ac faclu. Wangin sie god saya. ⁴⁰ Akos ma sap lal nukewa ma nga asot nu suwos misenge, na ma nukewa ac fah wo nu suwos ac nu sin fwilin tulik nutuwos. Ac fah loes pacl lowos in muta fin facl se su LEUM GOD lowos El asot nu suwos in lowos nwe tok.”

Siti In Molela Kutulap In Infacl Jordan

⁴¹ Na Moses el srela tolu siti kutulap in Infacl Jordan ⁴² tuh sie mwet in ku in kaingla ac moulla

we el fin uniya mwet se ke el tia oru in oaya, ac mwet sac el tia mwet lokoalok lal. El ku in kaing nu in sie siti inge, na ac tia anwuki el. ⁴³ Siti Bezer, su oan yen mwesis ke yen fulat tupasrpasr, ma nu sin sruf lal Reuben; siti Ramoth in acn Gilead, ma nu sin sruf lal Gad; ac siti Golan in acn Bashan, ma nu sin sruf lal Manasseh.

Acn Se Ma Sap Uh Itukyang We

⁴⁴ Moses el sang ma sap lun God nu sin mwet Israel, wi mwe luti saya. ⁴⁵ Pa inge kas in luti ac ma sap ac ma oakwuk ma Moses el fahk nu sin mwet Israel tukun elos ilme liki Egypt, ⁴⁶ ke elos muta infahlfal kutulap in Infacl Jordan, tulanang Bethpeor. Acn se inge tuh ma lal Tokosra Sihon lun mwet Amor, su leumi Heshbon, a Moses ac mwet Israel elos tuh kutangulla ke elos tuku liki Egypt. ⁴⁷ Elos eisla acn lal ac acn lal Tokosra Og lun Bashan, sie pac tokosra lun mwet Amor su muta kutulap in Infacl Jordan. ⁴⁸ Acn se inge mutawauk ke siti Aroer, ke sisken Infacl Arnon, utyak epang nwe ke Eol Sion, su pangpang pac Fineol Hermon, ⁴⁹ ac sisani acn nukewa kutulap in Infacl Jordan som eir lac nu ke Meoa Misa, ac nu kutulap nu pe Eol Pisgah.

5

Ma Sap Singoul (Exodus 20:1–17)

¹ Moses el pangoneni mwet Israel nukewa ac fahk nu selos, “Mwet Israel, kowos in porongo ma sap ac oakwuk nukewa ma nga ac sot nu suwos misenge. Kowos in lutlut kac ac arulana

akos. ² LEUM GOD lasr El tuh orala sie wuleang Fineol Sinai, ³ tia inmasrlol ac papa tumasr mukena, a inmasrlol ac kut nukewa su moul misenge. ⁴ LEUM GOD El tuh kaskas nu suwos ngetani na, liki e fineol soko ah. ⁵ In pacl sac nga tuh tu inmasrlowos ac LEUM GOD in fahk nu suwos ma El fahk, mweyen kowos sangeng ke e uh, ac srangesr utyak nu fineol uh.

“LEUM GOD El fahk, ⁶ Nga pa LEUM GOD lowos, su uskowosme liki facl Egypt, acn se kowos tuh mwet kohs we.

⁷ “Nik kom eis siena god sayuk. ⁸ “Nik kom oru nu sum kutena ma sruloala, ku kutena luman ma oan inkusrao lucng, ku ma oan in faclu ten, ku ma oan in kof ye faclu. ⁹ Nik kom sifacna epasr nu selos, ku orekma nu selos; tuh nga LEUM GOD lom, sie God lemta; lahi ma koluk lun papa tuma nu fin tulik natu, nu ke fwil se aktolu ac akakosr selos su srungayu. * ¹⁰ A nu selos su lungse nga ac liyaung ma sap luk, nga fah fahkak lungse kawil luk nu sin tausin fwil natulos.

¹¹ “Nik kom aklusrongtenye Inen LEUM GOD lom, tuh LEUM GOD El tia mu wangin mwatan el su aklusrongtenye Inel.

¹² “Esamya len Sabbath in akmatalye, oana LEUM GOD lom El sapkin nu sum. ¹³ Len onkosr kom in orekma, ac oru orekma lom nukewa. ¹⁴ A len se akitkosr Sabbath lun LEUM GOD lom. Nik kom oru kutena orekma — kom, ku wen nutum,

5:8 5:8–9; Lev 26:1; Dut 4:15–18; 27:15 **5:9** 5:9–10; Exo 34:6–7;
Oek 14:18; Dut 7:9–10 * **5:9** lahi ma koluk ... su srungayu: liye
Exo. 20:5 **5:11** Lev 19:12 **5:12** Exo 16:23–30; 31:12–14
5:13 5:13–14; Exo 23:12; 31:15; 34:21; 35:2; Lev 23:3

ku acn nutum, ku mwet mukul kulansap lom, ku mwet mutan kulansap lom, ku cow nutum ac donkey nutum, ku kutena kosro nutum, ku mwetsac su muta in kalkal lom.[†] Mwet kulansap lom nukewa enenu in mongla oana kom. ¹⁵ Esam lah kom tuh mwet kohs in facl Egypt, ac LEUM GOD lom El uskomme ke ku fulat ac po asroela. Ke ma inge LEUM GOD lom El sapkin nu sum in liyaung len Sabbath.

¹⁶ “Sunakin papa tomom ac nina kiom oana LEUM GOD lom El sapkin nu sum, tuh len lom in pus, ac tuh ac fah wo nu sum in facl se su LEUM GOD lom El asot nu sum.

¹⁷ “Nik kom akmas.

¹⁸ “Nik kom kosro.[‡]

¹⁹ “Nik kom pisrapasr.

²⁰ “Nik kom kaskas kikiap lain mwet tulan lom.[§]

²¹ “Nik kom rapkui* mutan kien mwet tulan lom. Nik kom mwel lohm sin mwet tulan lom, ku ima lal, ku mwet mukul kulansap lal, ku mwet mutan kulansap lal, cow natul, donkey natul, ku kutena ma lun mwet tulan lom.

²² “Pa inge ma sap su LEUM GOD El sot nu suwos nukewa ke pacl se kowos tuh tukeni pe eol

[†] 5:14 in kalkal lom: liye Exo. 20:10 5:16 Dut 27:16; Mt 15:4; 19:19; Mk 7:10; 10:19; Lk 18:20; Eph 6:2; Eph 6:3 5:17 Gen

9:6; Lev 24:17; Mt 5:21; 19:18; Mk 10:19; Lk 18:20; Rom 13:9; Jas 2:11 [‡] 5:18 kosro: liye Exo. 20:14 5:18 Lev 20:10; Mt 5:27; 19:18; Mk 10:19; Lk 18:20; Rom 13:9; Jas 2:11 5:19 Lev 19:11;

Mt 19:18; Mk 10:19; Lk 18:20; Rom 13:9 [§] 5:20 kaskas kikiap ... mwet tulan lom: liye Exo. 20:16; 5:20 Exo 23:1; Mt 19:18; Mk

10:19; Lk 18:20 * 5:21 rapkui: liye Exo. 20:17 5:21 Rom 7:7; 13:9

soko ah. Ke pacl sac El tuh kaskas ke sie pusra kulana liki e sac, ac liki pukunyeng matoltol sac. El sot ma sap inge ac wangin pac ma saya, na El simusla fin eot tupasrpasr luo ac ase nu sik.

*Mwet Uh Sangeng
(Exodus 20:18–21)*

²³ “Pacl se eol nufon soko ah firirrir, ac kowos lohng pusra sac tuku liki lohsr uh me, mwet kol lowos ac sifen sruf lowos uh tuku nu yuruk ²⁴ ac fahk, ‘LEUM GOD lasr Elakkalemye fulat lal ac wolana lal nu sesr ke pacl se kut lohng pusracl kaskas in e uh me! Misenge kut liye lah sie mwet el ku in moul na, God El finne kaskas nu sel. ²⁵ Tusruktu efu ku kut in pilesrala moul lasr? E na lulap se ingan ac kunauskutla. Pwayena kut ac misa kut fin lohng ke LEUM GOD El ac sifil kaskas. ²⁶ Ya nu oasr sie mwet su painmoul tukun el lohng God moul kaskas in e uh me, oana ke kut tuh lohngol? ²⁷ Folokot, Moses, ac lohng ma nukewa ma LEUM GOD lasr El fahk uh. Na kom foloko ac fahk nu sesr ma El fahk nu sum. Kut ac fah porongo ac akos.”

²⁸ “Ke LEUM GOD El lohng ma inge, El fahk nu sik, ‘Nga lohng ma mwet inge fahk uh, ac pwaye selos. ²⁹ Saok in ouinge nunak lalos pacl nukewa! Nga kena elos in sunakinyu pacl nukewa ac akos ma sap luk nukewa. Fin ouinge, na ma nukewa ac wo nu selos ac nu sin fwilin tulik natulos nwe tok. ³⁰ Fahla ac fahk nu selos in folokla nu in lohm nuknuk selos. ³¹ Tusruktu kom, Moses, muta yuruk inge, ac nga fah sot nu sum ma sap luk ac oakwuk luk nukewa. Luti ma inge nu sin

mwet uh, tuh elos fah akos in facl se su nga fah sang nu selos.'

³² "Mwet Israel, kowos aklohya. Oru ma nukewa ma LEUM GOD lowos El sapkin nu suwos. Nimet seakos kutena ma sap lal. ³³ Akos ma sap inge nukewa, tuh ma nukewa in wo nu suwos ac kowos fah ku in muta paht fin facl se su kowos ac oakwuki we.

6

Ma Sap Yohk

¹ "Pa inge ma sap nukewa LEUM GOD Iowos El sapkin nu sik in luti kowos kac. Akos ma sap inge fin facl se su kowos akola in utyak ac muta we. ² Ke lusenna moul lowos, kowos ac fwill tulik nutuwos an in akfulatyé LEUM GOD lowos, ac akos ma sap nukewa lal ma nga sot nu suwos, tuh kowos in ku in muta paht fin facl sac. ³ Mwet Israel, kowos in lohng ma sap inge, ac akos! Na ma nukewa ac fah wo nu suwos, ac kowos fah ekla sie mutunfacl na ku, ac kowos fah muta in sie facl mut ac kasrup fohk we, in oana ke LEUM GOD lun papa tumasr El tuh wulela kac.

⁴ "Lohng, O Israel! LEUM GOD, God lasr, El God sefanna. ⁵ Kom fah lungse LEUM GOD lom ke insiom kewa, ke ngunum kewa, ac ke ku lom kewa. ⁶ Nimet mulkunla ma sap inge su nga sot nu sum misenge. ⁷ Luti kas inge nu sin tulik nutum. Alken in luti pacl kom oasr in lohm sum, pacl kom fufahsryesr, pacl kom mongla, ac pacl kom orekma. ⁸ Kapriya kas inge ke poum ac

ke motonsrum, tuh in mwe akesmakinye kom.
9 Simusla kas inge ke kosrusru in mutunoa ke lohm sum, ac ke nien utyak lun kalkal lom.

Kas In Akesmakinye Mwet Uh In Akos

10 “Oana ke LEUM GOD lowos el wuleang nu sin papa matu tomowos — Abraham, Isaac, ac Jacob — El ac fah sot nu suwos sie facl ma siti we uh yohk ac sessesla ke mwe kasrup, su kowos tia musaiak. **11** Lohm we ac fah sessesla ke ma wo, su tia ma kowos likiya loac. Ac fah oasr lufin kof su tia ma kowos pukanak. Ac fah oasr ima in grape ac olive ma kowos tia yukwiya. Na ke pacl se LEUM GOD El ac pwenkowosla nu in facl sac, ac kowos mongo ac kihp, **12** taranna kowos in tia mulkunla LEUM GOD su pwenkowosme liki facl Egypt, yen kowos tuh mwet kohs we. **13** Akfulatyé LEUM GOD lowos, ac alu nu sel mukena, ac oru wulela lowos ke Inel mukena. **14** Nimet alu nu sin kutena god saya, god lun mwet su raunikowosla. **15** Kowos fin alu nu sin god ngia, kasrkusrak lun LEUM GOD fah tayak lain kowos oana e uh, na ac fah arulana kunauskowosla, mweyen LEUM GOD lowos su muta inmasrlowos El tia lungse in oasr kutena god sayal.

16 “Nimet srike LEUM GOD lowos, oana ke kowos tuh oru in acn Massah. **17** Kowos in arulana oaru in akos ma sap ac oakwuk nukewa ma El sot nu suwos. **18** Oru ma suwohs ac wo ye mutun LEUM GOD, ac ma nukewa ac fah wo nu suwos. Kowos ac fah ku in eis facl mut ac wo fohk we su LEUM GOD El tuh wulela kac nu sin

6:10 Gen 12:7; Gen 26:3; Gen 28:13

6:13 Mt 4:10; Lk 4:8

6:16 Mt 4:7; Lk 4:12; Exo 17:1–7

papa matu tomowos,¹⁹ ac kowos fah lusak mwet lokoalok lowos, oana El tuh wuleot nu suwos.

²⁰ “Ke pacl fahsru uh, tulik nutuwos ac fah siyuk suwos, ‘Efu ku LEUM GOD lasr El tuh sapkin nu sesr in akos ma sap inge nukewa?’
²¹ Na kowos ac fah fahk nu selos, ‘Kut tuh mwet kohs lun tokosra lun acn Egypt, ac LEUM GOD El molikutla ac aksukosokye kut ke ku lulap lal.
²² Kut sifacna liye ke mutasr mwenmen El oru wi mwe aksangeng lulap nu sin mwet Egypt ac nu sin tokosra lalos ac mwet fulat nukewa lal.
²³ El aksukosokyekutla liki facl Egypt ac uskutme nu inge, ac ase lasr facl se inge, oana ke El tuh wulela nu sin papa matu tumasr. ²⁴ Na LEUM GOD lasr El tuh sapkin nu sesr in akos ma sap inge nukewa, ac in akfulatyal. Kut fin oru ouinge, El ac fah karingin mutunfacl sesr ac oru in kapkapak pacl nukewa. ²⁵ Kut fin oaru in akos ma nukewa ma God El sapkin nu sesr, El ac fah insewowo sesr.’

7

Mwet Lun LEUM GOD (Exodus 34:11–16)

¹ “LEUM GOD lowos El fah uskowosla nu in facl se su kowos ac oakwuki we, ac El ac fah lusak mutunfacl puspis liki acn we. Ke kowos ac apkuranyang nu we, El ac fah lusak mutunfacl itkosr su yohk liki kowos ac ku liki kowos: mwet Hit, mwet Girkash, mwet Amor, mwet Canaan, mwet Periz, mwet Hiv, ac mwet Jebus. ² Ke LEUM GOD lowos El ac eisaloswot nu inpouwos ac

kowos kutangulosla, kowos in onelosla nukewa. Nik kowos orek kupasr yorolos ku pakomutalos.

³ Nik kowos payuk sin kutena selos, ac nik kowos fuhlela wen ac acn nutuwos in payuk sin kutena selos. ⁴ Mweyen elos ac mau furokla tulik nutuwos an liki LEUM GOD in alu nu sin god ngia. Fin sikyak ouiya se inge, LEUM GOD El ac kasrkusrakak suwos ac sikikowosla pacl sefanna.

⁵ Ke ma inge, kowos in kunausya loang lalos, ac fukulya sru eot mutal selos, pakiya ma akilenyen god mutan Asherah, ac esukak ma sruloala lalos.

⁶ Oru ma inge mweyen kowos mutanfahl mutal lun LEUM GOD lowos. Inmasrlon mwet fin faclu nufon, El sulekowosla in mwet saok lal sifacna.

⁷ “LEUM GOD El tia lungse kowos ac sulekowosla ke sripen kowos pus liki mutunfacl ngia — kowos pa mutunfacl se ma srik oemeet fin faclu. ⁸ Tusruktu LEUM GOD El lungse kowos ac kena in karinganang wulela ma El tuh orala yurin papa matu tomowos, pa sis El tuh molikowosla ke ku lulap lal, ac aksukosokye kowos liki moul in kohs lowos ye poun tokosra lun Egypt. ⁹ Esam lah LEUM GOD lowos El mukena pa God, ac El oaru. El ac fah liyaung wulela lal, ac fahkak lungse kawil lal nu sin tausin fwil selos su lungse El ac akos ma sap lal. ¹⁰ Tusruktu El ac tia pahtlac in kalyaelos su srungal. ¹¹ Ke ma inge, akos ma lutiyuk nu suwos. Akos ma sap ac oakwuk nukewa ma nga asot nu suwos misenge.

7:5 Dut 12:3 **7:6** Exo 19:5; Dut 4:20; 14:2; 26:18; Tit 2:14; 1 Pet 2:9 **7:9** 7:9–10; Exo 20:5–6; 34:6–7; Oek 14:18; Dut 5:9–10

*Insewowo Lun Akosten
(Deuteronomy 28:1-14)*

¹² “Kowos fin porongo ma sap inge ac oaru in akos, na LEUM GOD lowos El ac fah karinganang na wulela lal nu suwos, ac fahkak lungse kawil lal nu suwos, oana El tuh wuleang nu sin papa matu tomowos meet ah. ¹³ El fah lungse kowos ac akinsewowyе kowos, na kowos fah puseni ac oasr tulik puspis nutuwos. El ac akinsewowyе ima lowos in pus wheat, wain, ac oil in olive; ac El ac fah akpusye cow ac sheep nutuwos. El ac fah asot nu suwos mwe insewowo inge nu kewa in facl se ma El tuh wulela nu sin papa matu tomowos mu El ac sot nu suwos. ¹⁴ Wangin mutunfacl fin faclu ac fah insewowo yohk liki kowos. Wangin suwos, mukul ku mutan ku kosro nutuwos, ac fah talap. ¹⁵ LEUM GOD El ac fah kosrala liki kowos kain in mas nukewa, ac kowos fah tia sifil maskin kutena mas upa ma kowos tuh pula in acn Egypt, tusrukta El ac fah sang mas inge nu sin mwet lokoalok lowos. ¹⁶ Kunausla mutunfacl nukewa su LEUM GOD lowos El asot nu inpouwos, ac nik kowos pakomutalos. Nik kowos alu nu ke god lalos, tuh ma inge oana sie mwe kwasrip nu suwos.

¹⁷ “Nik kowos sifacna nunku mu mwet inge elos pus liki kowos, ac kowos tia ku in luselosla. ¹⁸ Nimet sangeng selos. Esam ma LEUM GOD lowos El tuh oru nu sin tokosra lun acn Egypt ac mwet lal nukewa. ¹⁹ Esam mwe lokoalok yohk ma kowos tuh sifacna liye ke motowos, ac mwenmen ac ma usrnguk ac ku lulap su LEUM

GOD lowos El aksukosokyekowosla kac. In ouiya se na ma El tuh kunausla mwet Egypt, El ac kunausla mwet nukewa su kowos sangeng se inge. ²⁰ El ac oayapa akfohsyauk mwet lokoalok lowos, ac El ac fah kunauselosla su kaing in wikkik. ²¹ Ouinge, nimet sangeng sin mwet inge. LEUM GOD lowos El wi kowos. El sie God fulat, su fal mwet uh in sangeng se. ²² El ac fah kais kutu srisrik lihs mutanfahl inge ye motowos. Kowos ac fah tia ku in kunauselosla nukewa pacl sefanna, mweyen kowos fin oru ouinge, kosro lemnak uh ac mau puseni, na ac fah sie mwe sensen lulap nu suwos. ²³ LEUM GOD El ac fah asot mwet lokoalok lowos nu inpouwos, ac akfohsyalosyak nwe ke elos kunausyukla. ²⁴ El ac fah sot tokosra lalos nu inpouwos. Kowos ac fah onelosi, ac elos ac fah mulkinyukla. Wangin mwet fah ku in sikulkowosi. Kowos ac fah onelosla nukewa. ²⁵ Esukak ma sruloala lalos. Nik kowos mwel silver ku gold ma oan kac, ku eis lowos. Kowos fin oru, kowos ku in sruhfla kac, mweyen LEUM GOD El kwase ma inge. ²⁶ Nik kowos use kutena sin ma srungayuk inge nu in lohm suwos, tuh selnga se ma oan faclos ac oan fowos. Kowos in arulana srunga ac kwase ma sruloala inge, mweyen LEUM GOD El selngawi ma inge.

8

Sie Facl Wowo

¹ “Kowos in oaru in akos ma sap nukewa nga sot nu suwos misenge, tuh kowos fah ku in moul ac puseni ac utyak eis facl se su LEUM GOD El

wulela kac nu sin papa matu tomowos. ² Esam kolyuk lun LEUM GOD lowos in fufahsryesr loeloes lowos sasla yen mwesis ke yac angngaul somla. El supu ma upa in srike kowos, tuh Elan ku in etu ma oan insiowos, ac lah pwaye kowos ac akos ma sap lal. ³ El tuh oru kowos in masrinsral, na El kite kowos ke manna, sie mwe mongo ma kowos, ac papa matu tomowos, soenna kang meet. El oru ma inge in lutti kowos lah mwet uh tia moul ke bread mukena, a ke kas nukewa ma LEUM GOD El fahk. ⁴ Ke lusen yac angngaul inge, nuknuk lowos tiana mahi, ac niowos tia pac fawfak. ⁵ Esam lah LEUM GOD lowos El aksuwosye kowos ac kai kowos, oana ke sie papa el kai tulik natul. ⁶ Ke ma inge, oru oana LEUM GOD El sapkin nu suwos! Moul fal nu ke ma sap lal ac arulana akfulatyal. ⁷ LEUM GOD lowos El uskowosme nu in sie facl wo — sie acn pus infacl ac unon in kof we, oayapa oasr kwakof ye fohk uh ma soror nu infahlfal uh ac infulan eol uh; ⁸ sie acn ma oasr wheat, barley, grape, fig, pomegranate, olive ac honey we. ⁹ Kowos ac tiana masrinsral we, ku enenu kutena ma. Eot we uh oasr iron loac, ac kowos ku in pukanak copper ke eol srisrik we. ¹⁰ Ac fah pukanten mwe mongo nowos, ac kowos fah sang kulo nu sin LEUM GOD lowos ke facl na wowo El sot nu suwos.

Sensenkakin Mwet Uh In Tia Mulkunla LEUM GOD

¹¹ “Kowos in arulana karinganang tuh kowos in tia mulkunla LEUM GOD lowos; a kowos in

arulana akos ma sap ac oakwuk nukewa lal su nga sot nu suwos misenge. ¹² Ke pacl se pukanten mwe mongo nowos, ac kowos musaela lohm wowo suwos ac muta loac, ¹³ ac ke puseni cow ac sheep nutuwos, silver ac gold lowos, ac kutepacna ma saya lowos, ¹⁴ taranna tuh kowos in tia inse fulatak ac mulkunla LEUM GOD lowos su uskowosme liki Egypt, acn se ma kowos tuh mwet kohs we. ¹⁵ El pwen kowos sasla yen mwesis lulap ac aksangeng sac, yen oasr wet pwasin ac scorpion we. El oru kof in sororma liki sie eot wen nu suwos in acn pulamlam ac wangin kof we. ¹⁶ In acn mwesis uh El kite kowos ke manna, sie mwe mongo ma papa matu tomowos uh tiana kang meet. El oru in upa nu suwos in strike kowos, tuh Elan ku in akinsewowoye kowos tok ke ma wo. ¹⁷ Ouinge, kowos in tiana nunku mu kasrup lowos uh ma ke ku ac etauk lowos sifacna. ¹⁸ Esam lah LEUM GOD lowos pa sot ku nu suwos in kasrupi. El oru ouinge mweyen El srakna karingin wulela lal nwe misenge ma El orala yurin papa matu tomowos. ¹⁹ Kowos in tiana mulkunla LEUM GOD lowos, ku forla nu sin god ngia in alu ac orekma nu selos. Kowos fin oru ouinge, na nga fahk nu suwos misenge lah pwayena kowos ac kunausyukla. ²⁰ Kowos fin tia akos LEUM GOD, na kowos ac kunausyukla, oana mutunfacl ingo su El ac kunausla meet liki na kowos ilyak nu in facl selos.

Seakosten Lun Mwet Uh

¹ “Mwet Israel, kowos in porongo! Misenge kowos ac fahsr alukela Infacl Jordan ac eis acn sin mutunfacl ma yohk liki kowos ac ku liki kowos. Siti selos arulana yohk, ac pot kac uh fulat nwe lucng. ² Mwet we uh mwet na loeska ac fokoko. Elos ma nutin mwet Anak su mwet na yohk pisa, ac kowos lohng kaclos lah wangin mwet ku in lainulos. ³ Tusrukta inge kowos ac fah sifacna liye lah LEUM GOD lowos El ac fahsr meet liki kowos oana sie e na ngeng. El ac kutangulosla ke kowos fahsryak nu we, na kowos ac ukwalosyak ac sa na kunauselosla, oana El wulela.

⁴ “Tukun LEUM GOD lowos El luselosla keiwas, kowos in tia nunku mu El uskowosme ac sot lowos acn se inge ke sripen kowos mwet suwohs. Mo. LEUM GOD El ac lusla mwet inge keiwas mweyen elos mwet koluk. ⁵ Tia mweyen kowos wo ac oru ma suwohs pa El lela nu suwos in eis acn selos. El ac luselosla mweyen elos koluk, ac mweyen El kena akpwayeye wuleang lal ma El tuh oru nu sin papa matu tomowos — Abraham, Isaac, ac Jacob. ⁶ Kowos in arulana etu lah LEUM GOD El tia sot lowos acn wowo se inge mweyen kowos pa fal in eis. Mo, kowos mwet likkeke.

⁷ “Nimet mulkunla ke kowos tuh oru LEUM GOD lowos El kasrkusrak yen mwesis. Mutawauk oe ke len se kowos illa liki acn Egypt nwe ke len se kowos sun acn inge, kowos nuna utuk nunak lainul. ⁸ Finne ke Eol Sinai, kowos tuh akkasrkusrakye LEUM GOD— lupan kasrkusrak lal fal na in anwuki kowos. ⁹ Nga utyak nu

fineol ah in eis eot tupasrpasr ma wuleang inmasrlowos ac LEUM GOD tuh simla fac. Nga tuh muta we len angngaul ac fong angngaul, ac tia mongo ku nim kutena ma. ¹⁰ Na LEUM GOD El ase nu sik eot tupasrpasr luo su El sifacna simusla fac ke kufinpaol ma El tuh fahk nu suwos liki e sac ke len se ma kowos tuh tukeni pe eol soko ah. ¹¹ Aok, tukun len angngaul ac fong angngaul, LEUM GOD El ase nu sik eot tupasrpasr luo ma El simusla wuleang lal fac.

¹² “Na LEUM GOD El fahk nu sik, ‘Sulaklak tufokla, mweyen mwet lom su kom kolma liki Egypt elos oru ma na koluk. Elos forla liki ma nga sapkin nu selos, ac orala sie ma sruloela nu selos sifacna.’

¹³ “LEUM GOD El oayapa fahk nu sik, ‘Nga etu lupan likkeke lun mwet inge. ¹⁴ Nimet srike in kutongyuwi. Nga akoo in kunauselosla tuh in wangin mwet fah sifil esamulos nwe tok. Na nga fah oru tuh fwilin tulik nutum in sie mutunfacl yohk ac ku lukelos.’

¹⁵ “Na nga forla ac fani liki eol uh, ac nga us inpouk eot tupasrpasr luo ma simla wuleang uh fac. In pacl sac e na lulap se firirrir fineol uh. ¹⁶ Nga liye lah kowos seakos tari sap lun LEUM GOD nu suwos, ac kowos orekma koluk lainul ke kowos sifacna orala sie ma sruloela osra nu suwos in luman soko cow mukul. ¹⁷ Ke ma inge, nga sisya eot tupasrpasr uh nu infohk uh ye motowos, na fokelik nu ke ip srisrik. ¹⁸ Na nga sifil oankiyuki ye mutun LEUM GOD ke len angngaul ac fong angngaul, ac tia mongo ku

nim kutena ma. Nga oru ouinge mweyen kowos orekma koluk lain LEUM GOD ac akkasrkusrakyal. ¹⁹ Nga tuh sangeng ke mulat upa lun LEUM GOD, mweyen lusan kasrkusrak lal fal na in kunauskowosla; tusruktu LEUM GOD El sifilpa porongeyu. ²⁰ LEUM GOD El oayapa kasrkusrak sel Aaron ac oru Elan unilya, ouinge nga pre pac kacl Aaron in pacl sac pac. ²¹ Nga eisla ma koluk se kowos orala — cow mukul osra soko ah — ac sisang nu in e uh. Na nga fukulya ac ililya in mwesri, ac sisla kutkut uh nu luin infacl soko ma soror fineol uh me.

²² “Kowos tuh oayapa akkasrkusrakye LEUM GOD lowos ke pacl se kowos muta in acn Taberah, Massah, ac Kibroth Hattaavah. ²³ Oayapa ke pacl se El supwekowosla liki Kadesh Barnea ac sap kowos in som ac eisla facl se ma El asot nu suwos, a kowos utuk nunak lainul. Kowos tiana lulalfongel ku aksol. ²⁴ Kowos nuna utuk nunak na lain LEUM GOD oe ke nga tufahna etekowosla ah.

²⁵ Ouinge nga oankiyuki ye mutun LEUM GOD ke len angngaul ac fong angngaul mweyen nga etu lah El akoo in kunauskowosla. ²⁶ Ac nga pre, ‘O LEUM GOD Fulatlana, nimet kunausla mwet lom inge, su kom molelosla ac usalosme liki facl Egypt ke ku lulap lom. ²⁷ Esamul Abraham, Isaac, ac Jacob, mwet kulansap lom, ac nimet lohang nu ke likkeke, kutasrik ac orekma koluk lun mwet inge. ²⁸ Kom fin kunausla mwet lom, na mwet Egypt uh ac fahk mu kom kofla usla mwet lom

9:19 Heb 12:21 **9:22** Oek 11:3; Exo 17:7; Oek 11:34; Dut 1:26

9:23 Oek 13:17; Dut 1:21; Oek 13:31; Dut 1:26; Heb 3:16

nu in facl se kom tuh wulela nu selos kac. Elos ac fahk mu kom usla mwet lom nu yen mwesis in onelosi we, mweyen kom srungalos. ²⁹ Pwayeiya uh, mwet inge pa kom tuh sulela in ma lom, ac su kom usalosme liki Egypt ke po kulana lom!

10

*Moses El Sifilpa Eis Ma Sap
(Exodus 34:1-10)*

¹ “Na LEUM GOD El fahk nu sik, ‘Taflela luo eot tupasrpasr oana ma meet ah, ac orala sie tuptup sak in sang nwanak. Na fanyak nu yuruk fineol uh, ² ac nga fah sifil simusla ma nga tuh simusla fin eot ma kom fukulya ah, na kom fah filiya in tuptup an.’

³ “Ouinge nga orala sie tuptup ke sak acacia, ac taflela luo eot tupasrpasr oana ma meet ah, ac usak nu fineol ah. ⁴ Na LEUM GOD El sifil simusla fin eot luo inge kas na ma El tuh simusla meet ah — Ma Sap Singoul ma El tuh sot nu suwos ke pacl se El kaskas liki e sac, ke len se ma kowos tukeni pe eol soko ah. LEUM GOD El ase nu sik eot tupasrpasr luo ah, ⁵ ac nga forla ac tufoki. Na, in oana ke LEUM GOD El sapkin, nga filiya in tuptup se ma nga orala — na oanna loac nwe misenge.” (

⁶ Mwet Israel uh mukuiyak liki acn ma lufin kof lun mwet Jaakan oan we, ac som nu Moserah. Aaron el misa ac pukpuki we, na Eleazar, wen natul, el aolulla in mwet tol. ⁷ Liki acn we elos som nu Gudgodah, na suwosla nu Jotbathah, sie acn pus sungan infacl we. ⁸ Na in pacl sac, LEUM

GOD El srisrngiya mukul in sruf lal Levi tuh elos in liyaung Tuftup in Wuleang, in orekma nu sel oana mwet tol, ac in akinsewowyeh mwet uh Inen LEUM GOD. Srakna pa inge orekma kinalos.⁹ Pa inge sripa se oru sruf lal Levi tia wi eis acn selos in oana sruf ngia. Mwe insebowo lalos pa elos mukena ku in mwet tol lun LEUM GOD, oana LEUM GOD lowos El wulela kac.)

¹⁰ “Nga tuh mutana fineol ah len angngaul ac fong angngaul, oana ke nga oru meet ah. LEUM GOD El sifilpa porongeyu ac insese in tia kunauskowosla. ¹¹ Na El sap nga in som ac kol kowos, tuh kowos in ku in eis lowos facl se ma El tuh wulela kac mu El ac sang lun papa matu tomowos.

Ma God El Enenu Sin Mwet Uh

¹² “Inge, mwet Israel, lohng ma LEUM GOD lowos El enenu suwos: kowos in akfulatye LEUM GOD ac oru ma nukewa ma El sap. Lungse El ac kulansupwal ke insiowos nufon, ¹³ ac akos ma sap lal nukewa, su nga asot nu suwos misenge tuh in fah wo nu suwos. ¹⁴ Finne acn fulatlana inkusrao, ma lun LEUM GOD. Faclu pac ma lal, ac ma nukewa fac. ¹⁵ Ke sripen lungse lun LEUM GOD nu sin papa matu tomowos tuh arulana ku, oru El sulekowosla ac tia kutena mwet saya, na kowos srakna mwet solla lal. ¹⁶ Ouinge, mutawauk inge fahla, kowos in akos LEUM GOD, ac tia sifil moul in likkeke. ¹⁷ LEUM GOD lowos El God lun god uh, ac El Leum lun leum uh. El God fulatlana ac kulana, su fal mwet uh in

aksol. El tia wiwikas, ac El tia eis mwe eyeinse. ¹⁸ El taranna tuh tulik mukaimtal ac katinmas uh in karinginyuk wo; El lungse pac mwetsac su muta inmasrlosr, ac El kitalos mongo ac nuknuk. ¹⁹ Ouinge kowos in akkalemye pac lungse lowos nu sin mwetsac uh, mweyen sie pacl ah kowos tuh mwetsac in facl Egypt. ²⁰ Kowos in akfulatyel ELEM GOD lowos ac alu nu sel mukena. In pwaye insiowos nu sel, ac oru wuleang lowos ke Inel mukena. ²¹ Kaksakunul tuh El God lowos, ac kowos sifacna liye ke motowos ma yohk ac ma usrnuguk El oru keiwas. ²² Ke mwet matu lowos ah tuh som nu Egypt, elos mwet na itngoul. A inge ELEM GOD lowos El akpusyekowoselik, oana itu inkusrao.

11

Fulat Lun Leum God

¹ “Lungse ELEM GOD lowos, ac akos ma sap lal nukewa, in pacl nukewa. ² Esamya misenge ma kowos sifacna pulakin ac lotela ke ELEM GOD. Kowos pa tuh pula kaiyuk lal, ac tia tulik nutuwos. Kowos liye lupan fulat lal, ku lal ac wal lal, ³ ac orekma usrnuguk lal. Kowos liye pac ma El tuh oru nu sin tokosra lun Egypt ac nu sin mutunfacl sac nufon. ⁴ Kowos liye ke ELEM GOD El sukela nufon un mwet mweun lun Egypt, wi horse natulos ac chariot okoalos, ac ke El tilmakunulosi in Meoa Srusra ke pacl se elos ukwe kowos. ⁵ Kowos etu ma ELEM GOD El oru

10:17 1 Tim 6:15; Fwack 17:14; 19:16; Orek 10:34; Rom 2:11; Gal 2:6; Eph 6:9 **10:22** Gen 46:7; Gen 15:5; 22:17 **11:3** Exo 7:8—12:13 **11:4** Exo 14:28

nu suwos yen mwesis meet liki kowos sun acn inge. ⁶ Kowos esam pac ma El tuh oru nu sel Dathan ac Abiram, wen luo natul Eliab ke sruf lal Reuben. Ye mutun mwet nukewa, faclu ikakelik ac okomulosla wi sou lalos, lohm nuknuk selos, mwet kulansap lalos, ac kosro natulos nukewa. ⁷ Pwaye, kowos pa liye ma yohk inge nukewa ma LEUM GOD El orala.

Mwe Insewowo Ke Facl In Wuleang

⁸ “Akos ma nukewa nga sapkin nu suwos misenge. Na kowos ac fah ku in alukeot Infacl Jordan, ac eis suwos facl se ma kowos apkuran in utyak nu we. ⁹ Na kowos fah ku in moul paht fin facl mut ac kasrup fohk we ma LEUM GOD El wuleang in sang nu sin papa matu tomowos ac filin tulik natulos. ¹⁰ Facl se kowos apkuran in utyak nu we inge tia oana facl Egypt, yen kowos tuh muta we meet ah. Ingo ke kowos yukwiya sacn sunowos, kowos tuh enenu in orekma upa in nweki kof nu inima lowos. ¹¹ A facl se kowos apkuran in utyak nu we inge, oasr fineol ac infahlfal we, sie facl aksroksrokyeyuk ke af. ¹² LEUM GOD lowos El karingin facl se inge ac suiyana, ke mutun yac nwe ke saflaiyen yac.

¹³ “Ouinge, kowos in akos ma sap nukewa ma nga sot nu suwos misenge; lungse LEUM GOD lowos ac kulansupwal ke insiowos nufon. ¹⁴ Kowos fin oru ouinge, El ac fah supwama af nu fin acn suwos in pacl fal la — af se meet ke pacl in taknelik, ac af se tok ke pacl in kosrani — tuh in

oasr wheat, wain, ac oil in olive nu suwos, ¹⁵ ac mah nun cow nutuwos. Ac fah oasr kain in mwe mongo puspis nowos. ¹⁶ Nimet lela kutena ma in pwenkowosla liki LEUM GOD, ac alu ac orekma nu sin god saya. ¹⁷ Kowos fin oru ouinge, LEUM GOD El ac kasrkusrak suwos, ac sruokya af uh. Na fohk in acn suwos ac fah pulamlamla nu ke ma sunowos, ac kowos ac sa misa we, finne acn na wowo se pa El sot nu suwos inge.

¹⁸ “Esam ma sapkakinyuk inge ac aksaokye. Kapriya kas inge ke pouwos ac ke motonsruwos, tuh in mwe akesmakinye kowos. ¹⁹ Luti nu sin tulik nutuwos. Sramsram kac ke pacl kowos muta in lohm suwos ac ke pacl kowos fufahsryesr, ke pacl kowos mongla ac ke pacl kowos orekma. ²⁰ Simusla kas inge ke kosrusru in mutunoa ke lohm suwos, ac ke nien utyak lun kalkal lowos. ²¹ Na kowos, ac tulik nutuwos, ac fah moul paht fin facl se LEUM GOD lowos El wulela kac nu sin papa matu tomowos. Kowos ac muta we ke lusenna pacl acn engyeng uh oan lucng liki faclu.

²² “Kowos in oaru in akos ma nukewa ma nga sapkin nu suwos. Lungse LEUM GOD lowos, oru ma nukewa El sapkin, ac kowos in pwayena nu sel. ²³ Na El fah lusla mutunfacl ingo nukewa ke kowos apkuranyang nu we, ac kowos fah eis acn sin mutunfacl ma yohk liki kowos ac ku liki kowos. ²⁴ Acn nukewa kowos fahla fac ac fah ma lowos. Mutunfacl suwos ac fah mutawauk ke yen mwesis layen eir, nu Fineol Lebanon nukewa layen epang, ac liki Infacl Euphrates

layer nu kutulap, nu Meoa Mediterranean layer roto. ²⁵ Yen nukewa kowos ac som nu we in facl sac, LEUM GOD lowos fah oru mwet uh in sangeng suwos, oana ma El tuh wulela kac, na wangin mwet ac fah ku in sikulkowosi.

²⁶ “Misenge nga sot nu suwos tuh kowos in sulela inmasrlon mwe insewowo ac mwe selnga. ²⁷ Kowos fin akos ma sap lun LEUM GOD lowos su nga sot nu suwos misenge, na ac fah mwe insewowo nu suwos. ²⁸ A kowos fin tia akos ma sap inge ac forla in alu nu sin god saya su kowos tia wi alu nu se meet, na ac fah mwe selnga nu suwos. ²⁹ Ke pacl se LEUM GOD El uskowosme nu in facl se su kowos ac oakwuki we, kowos in sulkakin mwe insewowo liki Fineol Gerizim, ac mwe selnga liki Fineol Ebal. (³⁰ Kowos etu lah fineol lukwa inge oasr layen roto ke infacl Jordan, ke facl sin mwet Canaan su muta infahlfal Jordan. Fineol inge oan ngel nu roto, ac tia loes liki sak oal Moreh, fototo nu ke siti Gilgal.) ³¹ Kowos apkuran in fahsr sasla infacl Jordan ac muta fin facl se LEUM GOD lowos El asot nu suwos. Ke kowos ac eisla ac oakwuki we, ³² kowos in esamna in akos ma sap nukewa nga sot nu suwos misenge.

12

Acn In Alu Sefanna

¹ “Pa inge ma sap ac ma oakwuk su kowos in akos ke lusen pacl kowos moul muta fin facl se su LEUM GOD lun papa matu tomowos El

asot nu suwos. ² Ke kowos ac lusla mwet in mutunfacl sac, kowos in kunausla acn nukewa ma mwet uh alu nu sin god lalos uh we — fineol uh, fin inging uh, ac ye sak folfol uh. ³ Kunausla loang lalos nukewa, ac fukulya sru eot lalos in muliplipi. Esukak mwe akul nukewa ke Asherah, god mutan lalos, ac pakpakiya ma sruloala lalos, tuh mwet uh fah tia ku in sifil alu nu kac fin acn ingan.

⁴ “Nimet alu nu sin LEUM GOD lowos in ouiya ma mwet inge oru ke elos alu nu sin god lalos. ⁵ LEUM GOD El ac fah sulela sie sin acn immasrlon sruf nukewa lowos, tuh mwet uh in tuku nu ye mutual ac alu nu sel we. ⁶ Kowos ac fah oru mwe kisa firir lowos we, oayapa mwe kisa lowos saya: sie tafu singoul liki ma lowos, ac mwe sang lowos, mwe kite ma kowos wuleang nu sin LEUM GOD kac, mwe kisa ke engan na lun mwet se in oru, ac wounse ke cow ac sheep nutuwos. ⁷ Na ingo, ye mutun LEUM GOD lowos su akinsewowoye kowos, kowos ac sou lowos fah mongo ac engankin orekma wo kowos orala.

⁸ “In pacl sac, kowos in tia oru oana kowos oru meet ah. Nwe ke pacl se inge kowos nukewa alu oana lungse lowos, ⁹ mweyen kowos soenna ilyak nu in facl se su LEUM GOD lowos El asot nu suwos, yen kowos ac mutana we in misla. ¹⁰ Ke pacl se kowos ac fah alukela Infacl Jordan, LEUM GOD El ac lela kowos in eis facl sac ac muta we. El ac fah karingin kowos liki mwet lokoalok lowos nukewa, ac kowos fah muta in misla. ¹¹ LEUM GOD El ac fah sulela sienaa acn kowos in alu nu sel we, na ingo kowos ac fah

use nu yorol ma nukewa ma nga sapkin: mwe kisa firir lowos ac oayapa mwe kisa lowos saya, sie tafu singoul lowos, mwe sang lowos, ac mwe kite mutal lowos ma kowos wuleang kac nu sin LEUM GOD. ¹² Kowos in engan we ye mutal, wi tulik nutuwos, mwet kulansap lowos, ac mwet Levi su muta in siti suwos. Esam lah wangin acn lun mwet Levi sifacna. ¹³ Kowos fah tia oru mwe kisa lowos ke acn kowos sifacna sulela; ¹⁴ a kowos fah oru ke acn sefanna ma LEUM GOD El sulela: sie acn ke sie sin sruf lowos. Acn sac mukena pa kowos fah oru mwe kisa firir lowos we, ac oru pac ma nukewa nga sapkin nu suwos.

¹⁵ “Tusruktu kowos sukosok in uniya ac kang kosro nutuwos yen nukewa kowos muta we. Kowos ku in kang pisa na kowos lungse, fal nu ke ma LEUM GOD El sot nu suwos. Kowos nukewa — mwet ma aknasnasyeyukla ac mwet ma tia aknasnasyeyukla — ku in kang, oana ke kowos kang ikwen deer ku antelope. ¹⁶ Tusruktu kowos fah tiana kang srah kac uh. Kowos fah okoala nu infohk uh oana kof uh. ¹⁷ Nimet kang kutena ma kowos kisakin nu sin LEUM GOD ke acn kowos muta we — tia mwe sang ke sie tafu singoul ke wheat lowos, wain lowos, ku oil in olive lowos; tia pac wounsién cow ac sheep nutuwos, ku mwe kite ma kowos wuleang kac nu sin LEUM GOD, ku mwe sang kowos oru ke engan na lowos in oru, ku kutena mwe sang saya. ¹⁸ Kowos ac tulik nutuwos, wi mwet kulansap lowos ac mwet Levi su muta in siti suwos, fah mongo ma inge ye mutun LEUM GOD lowos mukena, in acn in alu

se na ma LEUM GOD lowos El sulela. Ac kowos in engan we ke orekma nukewa ma kowos orala. ¹⁹ Esam pac in tia pilesru mwet Levi ke lusenna pacl kowos muta in fahl suwos.

²⁰ “Ke pacl se LEUM GOD lowos El ac akyokye-lik acn suwos uh, oana ke El tuh wulela kac, kowos ku in mongo ikwa ke pacl na kowos lungse. ²¹ Fin acn in alu sac arulana loesla, na kutena pacl ma kowos lungse, kowos ku in uniya soko sin cow ku sheep ma LEUM GOD El sot nu suwos, ac kowos ku in kang ikwa kac in acn suwos, oana ke nga tuh fahk nu suwos. ²² Kutena mwet — elos su aknasnasyeyukla ku elos su tia nasnasyeyukla — ku in kang ikwa inge, oana ke el kang ikwen deer ku antelope. ²³ Ma sefanna, nimet kang ikwa ma srakna oasr srah kac, mweyen moul uh oasr ke srah uh, na kowos fah tia kang moul sac wi ikwa sac. ²⁴ Nimet orekmakin srah nu ke mwe mongo, a okoala nu infohk uh oana kof uh. ²⁵ Kowos in tia kang srah, na ma nukewa ac fah wo nu suwos ac nu sin fwillin tulik nutuwos, mweyen kowos oru ma suwohs ye mutun LEUM GOD. ²⁶ Kowos in us mwe sang lowos ac mwe kite ma kowos wuleang kac nu ke acn in alu sefanna ma LEUM GOD El fah sulela. ²⁷ Kisakin ingo mwe kisa ma enenu in firirla nufon fin loang lun LEUM GOD. Oayapa mwe kisa su kowos ac kang ikwa kac uh ac okoala srah kac fin loang uh. ²⁸ Oaru in akos ma nukewa nga sapkin nu suwos, ac ma nukewa fah wo nu suwos ac fwillin tulik nutuwos nwe

tok, mweyen kowos oru ma suwohs ac ma su akinsewowyoe LEUM GOD lowos.

Kas In Sensenkakin Mwet Uh Ke Ma Sruloala

²⁹ “LEUM GOD lowos fah kunausla mutunfacl nukewa kowos fah mweuni, ac kowos ac fah eis facl selos ac oakwuki we. ³⁰ Tukun LEUM GOD El kunausla mutunfacl inge, na kowos in arulana karinganang tuh kowos in tia sruhfla ke alu lalos. Kowos in tia srike in konauk lah elos alu fuka nu sin god lalos tuh kowos in etaelos. ³¹ Nimet alu nu sin LEUM GOD lowos in ouiya ma elos alu nu sin god lalos, tuh ke elos alu nu sin god lalos elos oru ma nukewa ma srungayuk yurin LEUM GOD. Elos kisakin pac tulik natulos in e fin loang lalos.

³² “Oru ma nukewa ma nga sapkin nu suwos. Nimet laesla kutena ma nu kac, ku eisla kutena ma liki.

13

¹ “Sie mwet palu, ku sie mwet su aketeya kalmen mweme uh, fin wulela mu el ac oru sie mwenmen ku sie ma usrnguk ² tuh elan pwenkowosla kowos in alu ac orekma nu sin kutu god su kowos soenna alu nu se meet, na finne sikyak oana ma el wulela kac, ³ nimet kowos lohang nu sel. LEUM GOD lowos El orekmakunul in srike kowos, in liye lah kowos lungse LEUM GOD ke insiowos nufon. ⁴ Fahsr tukun LEUM GOD mukena, ac arulana akfulatyal. Aksol ac liyaung ma nukewa El sapkin. Alu nu sel ac inse pwaye nu sel. ⁵ A kowos in uniya kutena mwet su aketeya mweme, ku mwet palu su fahk

kowos in lain LEUM GOD— El su molikowosla liki acn Egypt, yen kowos tuh mwet kohs we. Kutena mwet su oru ma inge el koluk ac el strike in kifuskowosla liki moul se ma LEUM GOD El sap kowos in moulkin. Enenu na in anwuki el, tuh ma koluk se inge in wanginla liki inmasrlowos.

⁶ “Finne tamulel lom, ku wen nutum, ku acn nutum, ku mutan kiom su saok sum, ku kawuk fototo lom, elos ku in kwafe nu sum in lukma tuh kom in alu nu sin god saya, god su kom ac papa matu tomom tia wi alu nu se meet. ⁷ Sie selos ac ku in kwafe sum kom in alu nu sin god lun mwet ma muta apkuran nu yurum, ku god lun mwet ma muta loesla liki kom. ⁸ Tusruklu nik kom lela elan kifuskomla; tia pac lohngol. Nik kom kulang nu sel ku pakomutal, ac nik kom loangel. ⁹ Unilya! Oru in kom pa mwet se oemeet tanglal, na fah sang mwet saya nukewa in wi pac tanglal. ¹⁰ Tanglal nwe ke na el misa, mweyen el oru elan kifuskomla liki LEUM GOD lom, su uskomme liki Egypt, acn kom tuh mwet kohs we. ¹¹ Na mwet Israel nukewa fah lohng ke ma sikyak inge, ac elos ac fah sangeng, na wangin sie fah sifilpa oru ma koluk ouinge.

¹² “Ke pacl se kowos muta in siti ma LEUM GOD El asot nu suwos, kowos ac mau lohng ¹³ lah kutu sin mwet lusrongten in mutunfaci suwos uh aktafongyela mwet in siti selos tuh elos in alu nu sin god su kowos soenna alu nu se meet. ¹⁴ Kowos fin lohng ke sramsram ouingan, lohlla akwoya. Fin pwaye lah ma koluk se inge sikyak, ¹⁵ na uniya mwet nukewa in siti sac, wi kosro nukewa, ac kunausla ma nukewa

we. ¹⁶ Orani ma nukewa lun mwet su muta in siti sac, ac elosak ke acn in tukeni lalos. Na esukak siti sac ac ma nukewa loac, in oana sie mwe kisa nu sin LEUM GOD lowos. Acn sac fah tia sifilpa musaiyuk, a in mahnum se na nwe tok. ¹⁷ Nimet eis lowos kutena ma su sapkinyuk in kunausyukla, na LEUM GOD El fah forla liki kasrkusrak lulap lal, ac akkalemye pakoten lal nu suwos. El ac fah pakomutowos ac oru kowos in puseni, oana ma El wulela nu sin papa matu tomowos, ¹⁸ kowos fin akos sap lal nukewa ma nga sot nu suwos misenge, ac oru ma El kena kowos in oru.

14

Ma In Tia Orek Ke Pacl In Asor

¹ “Kowos mwet lun LEUM GOD lowos. Ouinge ke pacl kowos asor ke mwet misa se, nimet sipik monuwos sifacna ku resaela motonsruwos, oana kutu mwet uh oru. ² Kowos ma lun LEUM GOD lowos. Inmasrlon mwet nukewa su muta fin faclu, El suela tuh kowos in mwet lal sifacna.

Kosro Ma Nasnas Ac Tia Nasnas (Leviticus 11:1–47)

³ “Nimet kang kutena ma su LEUM GOD El akkalemye mu tia nasnas. ⁴ Kowos ku in kang kosro inge: cow, sheep, nani, ⁵ deer, sheep inima, nani inima, ku antelope — ⁶ kutena kosro ma sengelik falkal ac el sifl kontini ma el kangla. ⁷ Tusrukta kosro nukewa ma tia sengelik falka ac tia pac sifl kontini ma el kangla, kowos fah

pangon tia nasnas nu suwos. Kowos fah tia kang camel, rabbit, ku badger, mweyen elos ne sifil kontini ma elos kangla, a tia sengelik falkalos.

⁸ Nimet kang pig, mweyen tia nasnas. Pig uh sengelik falka, tusruktu elos tia sifil kontini ma elos kangla. Kowos in tia kang kutena sin kosro inge, ac tia pac pusral mano misa lalos.

⁹ “Kowos ku in kang kutena kain in ik ma oasr enga ac unac kac, ¹⁰ tusruktu kutena ma moul in kof uh ma wangin enga ac unac kac, kowos fah tia kang. Ma inge tia nasnas nu suwos.

¹¹ “Won nasnas nukewa kowos ku in kang. ¹² Tusruktu won kowos ac tia kang pa inge: eagle, vulture, osprey, ¹³ buzzard, kutena kain in kait, ¹⁴ kutena kain in raven, ¹⁵ ostrich, hawk in fong, seagull, kutena kain in sik; ¹⁶ owl srisrik, owl lulap, ac owl oasr koac kac, ¹⁷ oayapa owl yen mwesis, crow, cormorant, ¹⁸ stork, kutena kain in heron, hoopoe, ac fak.

¹⁹ “Won srisrik nukewa ma oasr po sohksok la tia nasnas nu suwos ac kowos in tia kang. ²⁰ Kowos ku in kang won srisrik nasnas nukewa saya.

²¹ “Nimet kang kutena kosro ma muta nwe sifacna misa. Kowos ku in sang mwetsac su muta inmasrlowos in kang, ku kowos ku in kukakin nu sin kutu mwetsac saya. A funu kowos, kowos sie mutunfacl mutual nu sin LEUM GOD lowos.

“Kowos in tia akmolye sheep fusr ku nani fusr ke sronin titi lun nina kial uh.

Ma Sap Nu Ke Sie Tafu Singoul

22 “Srela sie tafu singoul ke ma nukewa kowos kosrani ke kais sie yac. **23** Kowos in som nu ke acn se ma LEUM GOD lowos El sulela kowos in alu nu sel we. Kowos fah kang sie tafu singoul in wheat, wain, oil in olive, ac wounsieng cow ac sheep nutuwos ye mutal we. Oru ouinge tuh kowos in luti in etu in akfulatye LEUM GOD lowos pacl nukewa. **24** Acn in alu sac fin loessula nu lohm suwos pwanang upa kowos in us sie tafu singoul ke ma LEUM GOD El akinsewowyoye kowos kac, na pa inge ma kowos fah oru: **25** Kukakunla ma kowos kosrani, ac us mani kac nu ke acn in alu sac. **26** Orekmakunla nu ke kutena ma kowos lungse — ikwen cow, sheep fusr, wain, ku mwe nim ku. Na kowos ac sou lowos fah tukeni engan ac kang ma inge we, ye mutun LEUM GOD lowos.

27 “Kowos in tia pilesru mwet Levi su wi kowos muta in acn suwos, mweyen wangin acn selos sifacna. **28** Ke saflaiyen yac aktolu nukewa, use sie tafu singoul ke ma nukewa ma kowos kosrani, ac orani tuh in karinginyuk in siti suwos uh. **29** Mwe mongo inge ma nu sin mwet Levi ke sripen wangin acn selos, ac nu sin mwetsac, tulik mukaimtal, ac katinmas su muta in siti suwos uh. Elos in tuku ac eis ma nukewa elos enenu. Oru ma inge, ac LEUM GOD lowos fah akinsewowyoye kowos ke ma nukewa kowos oru.

15

*Yac Akitkosr
(Leviticus 25:1–7)*

14:22 1:22–29; Lev 27:30; Oek 18:21

¹ “Ke yac akitkosr nukewa, kowos fah sisla soemoul lalos nukewa su soemoul nu suwos ke mani. ² Kowos ac oru ouinge: Kutena mwet su sang mani nu sin sie mwet Israel wial, elan sisla soemoul sac; el fah tia strike in eisla sel, mweyen LEUM GOD El fahk tari in sisila soemoul uh. ³ Kowos ku in sap mwetsac nukewa in folokonot soemoul lalos nu suwos, tusruktu kowos tia enenu in eis soemoul lun mwet Israel wiowos.

⁴ “LEUM GOD lowos El ac fah akinsewowyе kowos in facl se su El sot nu suwos. Wangin sie suwos ac fah sukasrup, ⁵ kowos fin aksol ac arulana karinganang in oru ma nukewa nga sapkin nu suwos misenge. ⁶ LEUM GOD El fah akinsewowyе kowos, oana ke El wulela. Kowos fah sang mani nu sin mutunfacl puspis su elos ac fah enenu in folokonot, tusruktu kowos fah tia enenu in ngusr mani selos. Kowos fah leumi mutunfacl puspis, tusruktu wangin mutunfacl ac fah leum fowos.

⁷ “Fin oasr sie mwet Israel muta in enenu in kutena siti ke facl se ma LEUM GOD lowos El asot nu suwos, kowos in tia nunku keiwoś sifacna, a kowos in kasrel. ⁸ Kowos in kulang ac engan in sang kutena enenu lal, na el ac fah folokonot tok. ⁹ Kowos in tia srangesr sang mwe enenu lal an mweyen yac se akitkosr — yac in sisila soemoul uh — apkuranme. Nimet lela nunak koluk ouinge in oan in kowos. Kowos fin srunga sang enenu lun sie mwet Israel wiowos, el ac pang nu sin LEUM GOD lain kowos, ac kowos ac eis mwata. ¹⁰ Sang enenu lal an ke inse engan, tia ke inse toasr, na LEUM GOD El

fah akinsewowyе kowos ke ma nukewa kowos oru. ¹¹ Pacl nukewa ac oasr kutu mwet Israel su sukasrup ac muta in enenu, pa sis nga sapkin kowos in kulang nu selos ac kasrellos.

*Ma Fal In Orek Nu Sin Mwet Kohs
(Exodus 21:1–11)*

¹² “Sie mwet Israel wiom, mukul ku mutan, fin sifacna kukakunul nu sum tuh elan mwet kohs lom, kom tufah fuhlella tukun el kulansup-wekom ke yac onkosr. Ke sun yac se akitkosr, kom enenu in aksukosokyalla. ¹³ Na ke kom fuhlella elan sukosokla, nimet supwalla pisinpo. ¹⁴ Sang nu sel sheep ac nani, wheat ac wain, fal nu ke lupan ma LEUM GOD El akinsewowyе kom kac. ¹⁵ Esam lah kowos tuh mwet kohs in Egypt, ac LEUM GOD lowos El molikowosla, pa oru nga sot ma sap se inge nu suwos.

¹⁶ “Tusruktu mwet kohs lom an fin lungse kom ac sou lom, sahp el ac tia lungse som liki kom, a el ac kena mutana yurum. ¹⁷ Fin ouinge, usalla nu ke srungul in lohm sum, ac putala sie pat ah ke srac, na el ac fah mwet kohs lom ke lusenna moul lal. Oru oapana nu sin mutan kohs lom. ¹⁸ Nik kom inse toasr ke kom aksukosokyela sie mwet kohs lom, mweyen ke yac onkosr el tuh orekma nu sum ke tafunna molin sie mwet kulansap. Oru ouinge, na LEUM GOD El fah akinsewowyе kom in ma nukewa kom oru.

Wounsiен Cow Ac Sheep

¹⁹ “Srela nu sin LEUM GOD lowos wounse mukul ke cow ac sheep nutuwos. Nimet sang

cow inge in orekma, ac nimet kal unen sheep inge. ²⁰ Ke kais sie yac, kowos ac sou lowos in kang ma inge ye mutun LEUM GOD ke acn sefanna ma El sulela kowos in alu nu sel we. ²¹ Tusrukту kosro inge fin ul, ku kun, ku oasr kutena ma koluk yohk ke manolos, kowos fah tia kisakin nu sin LEUM GOD lowos. ²² Kowos ku in kang kosro ouinge in lohm suwos. Finne mwet ma aknasnasyeyukla ku tia, kowos nukewa ku in kang, oana ke kowos kang deer ku antelope. ²³ Tusrukту nimet kang srah kac — kowos in okoala nu infohk uh oana kof uh.

16

Kufwen Alukela (Exodus 12:1–20)

¹ “Kowos in oru Kufwen Alukela in malem Abib in akfulatyе LEUM GOD lowos, mweyen sie fong ke malem Abib pa El tuh molikowosla liki facl Egypt. ² Som nu ke acn se LEUM GOD El sulela kowos in alu we, ac uniya soko sheep, ku cow ingo tuh in mwe mongo ke Kufwen Alukela in akfulatyе LEUM GOD lowos. ³ Ke kowos kang mongo se inge, nimet kang bread orekla ke mwe pulol. Ke len itkosr kowos fah kang bread ma wangin mwe pulol kac, oana ke kowos tuh oru pacl se kowos sulaklak illa liki Egypt. Kang bread se inge — ac fah pangpang bread in keok — tuh in lusen moul lowos kowos fah esam len se kowos ilme liki Egypt, facl in keok sac. ⁴ Ke lusen

15:19 Exo 13:12	15:23 Gen 9:4; Lev 7:26–27; 17:10–14; 19:26; Dut 12:16, 23	16:1 16:1–8; Exo 12:1–20; Lev 23:5–8; Oek 28:16–25
------------------------	--	--

len itkosr, wangin mwet in facl suwos uh fah oasr kutena mwe pulol in lohm sel. Ac ikwen kosro soko ma anwuki ke eku in len se meet, fah mongola ke fong sacna.

⁵ “Kowos in tia oru kisa in Alukela lowos in kutena siti ma LEUM GOD lowos El asot nu suwos. ⁶ Acn se na ma LEUM GOD lowos El ac fah sulela tuh mwet uh in alu nu sel we, pa acn sefanna kowos fah oru kisa in Alukela we. Oru ke ekela, pacl se faht uh tili, mweyen pa inge pulan pacl se ke len se kowos tuh mukuiyak liki acn Egypt. ⁷ Akmolyela ikwa sac ac kang ke acn se na ma LEUM GOD El ac sulela kowos in alu nu sel we. Lotutang tok an kowos folokla nu yen suwos. ⁸ Ke len onkosr toko kowos fah mongo bread ma wangin mwe pulol kac, ac ke len se akitkosr, kowos tukeni in alu nu sin LEUM GOD lowos, ac tia oru kutena orekma.

Kufwen Kosrani

(Exodus 34:22; Leviticus 23:15–21)

⁹ “Oakma wik itkosr tukun pacl se kowos mutawauk kosrani wheat, ¹⁰ na oru Kufwen Kosrani in akfulatyé LEUM GOD lowos. Use nu yorol mwe kisa ke engan na lun kais sie mwet, fal nu ke lusan ma God El akinsewowyé kowos kac. ¹¹ Kowos in arulana engan ye mutun LEUM GOD, wi tulik nutuwos, mwet kulansap lowos, ac mwet Levi, mwetsac, tulik mukaimtal, ac katinmas su muta in siti suwos an. Oru ma inge ke acn se na ma LEUM GOD El sulela kowos in alu nu sel we. ¹² Esamna in akos ma sap inge; nimet mulkunlah kowos tuh mwet kohs in facl Egypt.

*Kufwen Iwen Aktuktuk
(Leviticus 23:33–43)*

¹³ “Tukun kowos sisla kulun wheat nukewa lowos, ac itungya grape nukewa nu ke wain, kowos in akfulatyé Kufwen Iwen Aktuktuk ke lusen len itkosr. ¹⁴ Engankin kufwa se inge wi tulik nutuwos, mwet kulansap lowos, ac mwet Levi, mwetsac, tulik mukaimtal, ac katinmas su muta in siti suwos uh. ¹⁵ Akfulatyé LEUM GOD lowos ke kowos oru kufwa se inge, ac oru ke len itkosr in acn se ma El sulela kowos in alu nu sel we. Kowos in arulana engan, mweyen LEUM GOD El akinsewowoye kosrani lowos ac orekma lowos.

¹⁶ “Mukul nukewa in mutunfacl suwos fah tuku in alu nu sin LEUM GOD pacl tolu ke yac se, ke acn in alu se ma solla tari: ke Kufwen Alukela, Kufwen Kosrani, ac Kufwen Iwen Aktuktuk. Kais sie mukul fah use sie mwe sang, ¹⁷ fal nu ke lupan ma LEUM GOD lowos El akinsewowoyal kac.

Oakwuk Nu Ke Nununku Suwohs

¹⁸ “Kowos sulela kutu mwet nununku ac mwet kol in siti nukewa ma LEUM GOD lowos El sot nu suwos. Mwet inge in nununku mwet ke suwohs ac tia wiwimwet. ¹⁹ Elos in tia sesuwos ku fahkak srisri in nununku lalos uh; ac elos in tia eis molin eyeinse, mweyen molin eyeinse uh ku in aklosrye mutun mwet lalmwetmet ac mwet suwohs, pwanang elos orala nununku tia suwohs. ²⁰ Kowos in oru ma fal ac suwohs pacl nukewa, tuh kowos fah ku in oakwuki in facl se su LEUM GOD lowos El sot nu suwos.

21 “Pacl kowos oru sie loang nu sin LEUM GOD lowos, nimet filiya mwe akul sak ke god mutan Asherah in oan sisken loang uh. **22** Ac nimet kowos tulokunak kutena sru eot in alu nu kac. LEUM GOD El srunga.

17

1 “Nimet kisakin nu sin LEUM GOD lowos, kutena cow ku sheep ma oasr kutena ma koluk ke mano. Ma inge mwe srungayuk sel. **2** “Kowos fin lohng lah oasr in sie sin siti suwos, sie mwet — mukul ku mutan — su orekma koluk lain LEUM GOD ac kunausla wuleang lal **3** ke el alu ku orekma nu sin god saya, ku nu ke faht, malem ku itu, ac ma inge lain ma sap lun LEUM GOD.

4 Kowos fin lohng kain in pweng inge, kowos sokak akwoya. Fin pwaye lah ma koluk se inge sikyak in Israel, **5** na usla mwet sac nu likin siti uh, ac tanglal nwe ke el misa. **6** Tusrukta, el ac anwuki fin oasr mwet loh luo ku pus liki, su lainul; el fah tia anwuki fin oasr mwet loh sefanna. **7** Mwet loh inge pa ac tanglal meet uh, toko na mwet ngia fah wi tanglal. Pa inge ma ac oru lumah koluk se inge in wanginla.

8 “Kutu pacl uh, ac upa nu sin mwet nununku in sie siti in orala wotela lalos in konauk ma pwaye ke kain in sripa inge: suwohs ke ma lun mwet ke acn, ku ke musalla lun mano, ku ke misa se lah ma ke ongla ouiya ku akmas akola se. Pacl lumah ouinge sikyak, kowos in som nu

ke acn in alu se ma LEUM GOD lowos El sulela kowos in alu we,⁹ ac sang sripa lowos nu sin mwet Levi su mwet tol, ac nu sin mwet nununku se su orekma in pacl sac, elos in wotela.¹⁰ Elos ac orala wotela lalos, na kowos fah oru oana ma elos fahk.¹¹ Kowos in insese nu ke konauk lalos, ac fahsr fal nu ke ma nukewa elos sapkin.¹² Kutena mwet su seakos ma mwet nununku sac ku mwet tol se su orekma ke pacl sacn wotela uh, fah anwuki. In ouiya se inge kowos ac fah sisla ma koluk se inge liki Israel.¹³ Mwet nukewa fah lohng kac ac sangengla, na wangin mwet ac sifil pulaik in oru lumah inge.

Oakwuk Nu Sin Sie Tokosra

¹⁴ “Tukun kowos ac eisla facl se LEUM GOD lowos El ac sot nu suwos ac kowos oakwuki tari we, na kowos ac lungse in oasr sie tokosra lowos, in oana mutunfacl nukewa su raunikowosla.¹⁵ Karinganang tuh mwet se kowos ac sulela in tokosra elan mwet se ma LEUM GOD El sulela. El enenu elan siena sin mwet Israel wiowos. Nik kowos oru sie mwetsac in tokosra lowos.¹⁶ Tia enenu in pukanten horse nutin un mwet mweun lal tokosra, ac elan tia supwala mwet nu Egypt in moul horse we, mweyen LEUM GOD El fahk tari mu mwet lal in tia sifil folok nu we.¹⁷ In tia pus mutan kien tokosra, mweyen elos ac ku in kifasulla liki LEUM GOD; ac elan tia sifacna akkasrupyal ke silver ac gold.¹⁸ Pacl se el ac tokosrala, enenu in oasr yorol sie ma simusla ke book in ma sap ac kas in luti lun God, ma simla oana book limlim emeet ah ma karinginyuk sin

17:14 1 Sam 8:5 **17:16** 1 Tok; 10:28; 2 Chr 1:16; 9:28 **17:17**

1 Tok 11:1–8; 1 Tok 10:14–22, 27; 2 Chr 1:15; 9:27

mwet tol Levi. ¹⁹ Book se inge elan karingin in oanna siskal, ac elan riti in moul lal nufon tuh elan lutlut in arulana akfulaty LEUM GOD, ac in oaru in akos ma nukewa ma sapkinyuk loac. ²⁰ Ma inge ac fah oru elan tia nunku mu el wo liki mwet Israel wial, oayapa elan tia seakos ma sap lun LEUM GOD in kutena ouiya. Na el fah leum ke yac puspis, ac fwilin tulik natul ac fah leumi Israel ke fwil puspis tokol.

18

Ip Lun Mwet Tol

¹ “Mwet tol ac mwet nukewa ke sruf lal Levi ac fah wangin ip lalos ke facl lun mwet Israel; a elos ac moulkin mwe sang ac mwe kisa saya ma itukyang nu sin LEUM GOD. ² Ac fah wangin acn selos, tia oana sruf ngia. Ip lalos pa elos mukena sriyukla in oru orekma lun mwet tol lun LEUM GOD, oana ke LEUM GOD El wulela.

³ “Pacl nukewa ac kisakinyuk cow ku sheep, na in itukyang nu sin mwet tol finpisa, likintupa luo, ac fotowa. ⁴ Elos ac fah eis pac ip se emeet ke wheat, wain, oil in olive ac unen sheep. ⁵ Inmasrlon sruf lowos nukewa, LEUM GOD El srela sruf lal Levi in kulansupwal in oru orekma lun mwet tol nwe tok.

⁶ “Kutena mwet Levi su lungse in kulansap in mwet tol, el ku in tuku liki kutena siti el muta we in Israel, ac som nu ke acn se ma LEUM GOD El sulela mwet uh in alu nu sel we, ⁷ ac kulansap we fal nu ke sie mwet tol lun LEUM GOD lal, oana mwet Levi saya su wi orekma we. ⁸ El ac fah eis

lupa se na ma mwet tol ngia eis ke mwe mongo,
sayen ma sou lal uh supu nu sel.”

Kas In Sensenkakin Ke Ouiya Lun Mwet Pegan

9 “Pacl se kowos utyak nu in facl se ma LEUM GOD lowos El asot nu suwos uh, nimet etai ouiya na koluk lun mwet in mutunfacl we, su mwe srungayuk. **10** Nimet kisakin tulik nutuwos fin e ke loang lowos, ac nik kowos lela mwet lowos in orek susfa, ku orek fwensi ke ma ac sifyak in pacl fahsru, ku inutnut, **11** ku lulalfongi ke inpucl, ac nimet lela elos in lolngok nu sin ngunin mwet misa. **12** LEUM GOD lowos El srunga mwet su oru lumah koluk inge, pa oru El lusak mutunfacl ingo ke kowos apkuran in utyak nu in facl selos. **13** Kowos in arulana pwayena nu sin LEUM GOD.”

Wulela In Supwama Sie Mwet Palu

14 Na Moses el fahk, “In facl se su kowos apkuran in eis, mwet we lulalfongi kas lun mwet susfa ac fwensi lalos, tusruklu LEUM GOD lowos El tia lela nu suwos in oru ma inge. **15** A El fah supwaot sie mwet palu liki inmasrlon mwet lowos, su oana nga, na kowos in aksol.

16 “Ke len se kowos tuh toen pe Eol Sinai, kowos tuh kwafe kowos in tia sifil lohng pusren LEUM GOD, ku sifil liye e na lulap sac, mweyen kowos tuh nunku mu kowos ac misa. **17** Ouinge LEUM GOD El fahk nu sik, ‘Elos orala sulela na lalmwetmet se. **18** Nga ac supwala nu yorolos sie mwet palu oana kom liki inmasrlon mwet lalos.

18:10 Lev 19:26; Exo 22:18 **18:11** Lev 19:31 **18:13** Mt 5:48

18:15 Orek 3:22; 7:37

Nga fah fahkang nu sel ma elan fahk, ac el fah fahk nu sin mwet uh ma nukewa nga sapkin. ¹⁹ El fah kaskas inek, ac nga fah kai kutena mwet su tia aksol. ²⁰ Tusrukta fin oasr sie mwet palu su nunku in sulkakin sie kas inek ke nga tia sapkin elan fahk, el fah misa kac, na ac fah oapanu nu sin mwet palu su fahkak ke inen god saya!

²¹ “Sahp kowos ac suk lah kowos ac etu fuka lah ma sie mwet palu el fahk tia ma tuku sin LEUM GOD. ²² Sie mwet palu fin kaskas ke Inen LEUM GOD ac ma el fahk uh tia sikyak oana, na kas lal tia ma sin LEUM GOD me. Mwet palu sac el kaskas ke ku na lal sifacna, na kowos fah tia sangeng sel.

19

Siti In Molela (Oekyuk 35:9–28; Joshua 20:1–9)

¹ “Tukun LEUM GOD lowos el kunausla mwet ma la acn El ac asot nu suwos, ac tukun kowos eis siti selos ac lohm selos ac oakwuki we, ² kowos fah srela tolu siti an ke facl se su LEUM GOD lowos El asot nu suwos. ³ Kowos fah srikeya facl sac, ac kitalik nu ke ip tolu — kais sie ip inge in oasr siti in molela se we ma ac firsrasr nu sin sie mwet in kaing nu we. Na fin sie mwet el uniya sie pacna mwet, el ac ku in kaing ac moulla we.

⁴ “Sie mwet fin ongla ouiya uniya sie mwet su tia mwet lokoalok lal, na el ku in kaing nu in sie sin siti inge ac moulla. ⁵ Fin pa mwet luo tukeni som nu insak uh in pakpuk sak, na sie seltal paki sak soko, ac mutun tuhla ah tufwacla liki fung

ah, ac uniya mwet se ngia, el ku in kasrusr nu in sie sin siti tolu an ac moulla. ⁶ Fin siti sefanna, ac ku in arulana loesla, pwanang mwet se ma suk in foloksak ke misa sac ac ku in sruokilya, ac in kasrkusrak lal el uniya sie mwet wangin mwata. Wangin mwatal mweyen el tia oru in ouiya, ac mwet sac tia pac mwet lokoalok lal. ⁷ Pa inge sripa se sis nga sapkin kowos in srela siti in molela tolu.

⁸ “Pacl LEUM GOD lowos El ac akyokyelik facl suwos, oana ke El tuh fahk nu sin papa matu tomowos mu El ac oru, ac sot nu suwos acn nukewa El tuh wulela kac, ⁹ na kowos fah sulela tolu pac siti an. (El ac sot nu suwos facl inge kowos fin oru ma nukewa ma nga sapkin nu suwos misenge, ac kowos fin lungse LEUM GOD lowos, ac moul fal nu ke mwe lutti lal.) ¹⁰ Oru ma inge, tuh mwet su wangin mwata fah tia misa, ac in wangin pac mwatuwos ke sripen mwet se ma wangin mwata tiana anwuki in facl se ma LEUM GOD El sot nu suwos.

¹¹ “Tusrukta, fin pa sie mwet el nuna oru elan akmuseya mwet lokoalok se lal, ac el kaing nu in sie siti ingo elan moulla. ¹² Ke lumah ouinge, na mwet kol lun siti sel sifacna ac fah sap in utuku el, ac eisalang nu inpoun mwet foloksak ke akmas, tuh elan anwuki. ¹³ Kowos fah tia pakomutal. Sisla mwet akmas se inge liki Israel tuh ma nukewa in wo nu suwos.

14 “Kowos in tia mokle masrol ke acn lun mwet tulan lowos, ma oakwuki in pacl oemeet me in facl se su LEUM GOD lowos El asot nu suwos.

Oakwuk Nu Sin Mwet Loh

15 “Mwet loh sefanna tia fal in akkeyala lah oasr mwatan sie mwet ke kutena ma koluk ku ma sutuu. Enenu na in oasr mwet loh luo, ku pus liki, in akpwayeye lah oasr mwatan mwet se. **16** Sie mwet fin srike in akkolukye sie pac mwet ke el orek loh kikiap mu mwet sac orala ma koluk se, **17** eltal na kewa enenu in som nu ke acn in alu se ma solla, tuh in nununkeyuk eltal sin mwet tol ac mwet nununku su orekma in pacl sac. **18** Mwet nununku elos fah sokak akwoya lah mea sripen tukak sac. Mwet se ma tukak lain mwet Israel se wial fin sutuu, **19** el pa ac eis kaiyuk ma akoeyuk nu sin mwet tukakyak sac. In ouiya se inge kowos ac fah sisla ma koluk se inge liki inmasrlowos. **20** Na mwet nukewa fah lohng ke ma sikyak inge, ac elos ac fah sangengla ac wangin mwet ac fah sifil oru ouiya koluk se inge. **21** Kowos in tiana pakomuta. Kaiyuk nu ke ouiya sie inge pa: moul molin moul, atronmuta molin atronmuta, wihs molin wihs, pao molin pao, nia molin nia.

20

Oakwuk Nu Ke Mweun

1 “Pacl kowos illa in mweun lain mwet lokoalok lowos, ac kowos liye chariot ac horse ac sie un

19:14 Dut 27:17 **19:15** Oek 35:30; Dut 17:6; Mt 18:16; Jn 19:31; 2 Cor 13:1; 1 Tim 5:19; Heb 10:28 **19:21** Exo 21:23–25; Lev 24:19–20; Mt 5:38

mwet mweun su pus liki kowos, kowos, in tia sangeng selos. LEUM GOD lowos, su molikowosla ac uskowosme liki facl Egypt, El ac fah wi kowos.

² Meet liki kowos mutawauk mweun, sie mwet tol fah fahsryak nu meet uh ac fahk nu sin un mwet mweun, ³ ‘Mukul Israel, porongo! Misenge kowos ac som mweun. Nikmet sangeng sin mwet lokoalok lowos, a kowos in pulaik ac tia sensen ku fosrnga. ⁴ LEUM GOD lowos El ac wi kowos, ac El ac sot kutangla nu suwos.’

⁵ “Na mwet kol lun un mwet mweun uh ac fah fahk nu sin mwet uh, ‘Su suwos tufahna musaela lohm se sel ma soenna kisakunla? Fin oasr, na elan folokla nu lohm sel uh, mweyen el fin tuh anwuki ke mweun uh, siena mwet ac tuh kisaela lohm sel uh. ⁶ Su suwos tufahna yukwiya sie ima in grape, a soenna kosrani fahko kac? Fin oasr, elan folokla, mweyen el fin tuh misa ke mweun uh, siena mwet ac tuh kang fahko kac. ⁷ Su suwos akoo in payukyak a soenna alula? Fin oasr, elan folokla nu yen sel, mweyen el fin tuh misa ke mweun uh, siena mwet ac payukyak sin mutan se el ako se uh.’

⁸ “Mwet kol fah oayapa fahk nu sin mwet uh, ‘Su suwos munasla nanka ac sangeng? Fin oasr, elan folokla, mweyen el fin wi kut, el ac akmunasyela nunkun mwet mweun wial uh.’

⁹ Ke mwet kol elos sramsram tari nu sin un mwet mweun uh, elos fah pakiya mwet in kol kais sie u.”

¹⁰ “Ke kowos som in mweuni sie siti, ma se meet kowos in oru pa in akkalemye nu sin mwet we ke inkanek in orek misla. ¹¹ Elos fin insese in suk misla, na elos nukewa fah mwet

kohs lowos ac oru kutena orekma kowos sapkin nu selos. ¹² Tusrukta mwet in siti sac fin tia insese in suk misla, a elos sulela in mweun, kowos fah kuhlusya in mweunelos. ¹³ Na ke LEUM GOD lowos El oru tuh kowos in kutangla siti sac, kowos fah uniya mukul nukewa we. ¹⁴ Tusrukta, kowos ku in eis mutan, tulik, kosro, ac ma nukewa saya tuh in ma wap lowos. Kowos in insewowokin ma nukewa lun mwet lokoalok lowos, su LEUM GOD El sot nu suwos. ¹⁵ Pa inge ma kowos ac oru nu ke siti nukewa ma oan loessula liki acn kowos ac muta we.

¹⁶ “Tusrukta, ke kowos ac kutangla siti in facl se su LEUM GOD lowos El asot nu suwos, kowos in onela mwet ac kosro nukewa. ¹⁷ Kunausla mwet nukewa: mwet Hit, mwet Amor, mwet Canaan, mwet Periz, mwet Hiv ac mwet Jebus, oana LEUM GOD El sapkin nu suwos. ¹⁸ Onelosla nukewa elos in tia luti kowos ouiya ma srun-gayuk ma elos oru ke elos alu nu sin god lalos, ma pwanang kowos orekma koluk lain LEUM GOD.

¹⁹ “Ke pacl kowos srike in sruokya sie siti, kowos in tia pakiya sak ma oasr fahko kac, kowos finne kuhlusya acn sac ke pacl na loes. Kang fokinsak kac, tusruk nimet pakela sak uh. Mwet lokoalok lowos pa mwet we, tia sak we. ²⁰ Kowos ku in pakiya sak nukewa ma wangin fahko kac, in orek nien fan nu in siti sacn nwe ke kowos sruokya.

21

Mwet Akmas Su Tiana Koneyukyak

¹ “Fin pa koneyukyak sie mwet su anwuki oan in sie ima in facl se ma LEUM GOD lowos El asot nu suwos, a kowos tia etu lah su unilya uh, ² na mwet kol lowos ac mwet nununku fah som nu ke acn se ma mano sac oan we, ac srikeya lusen acn sac nu ke kais sie siti srisrik ma oan apkuran nu we. ³ Mwet kol lun siti se ma fototo emeet nu ke acn se ma mano sac oan we ah, fah sulela soko cow fusr mutan ma soenna orekmakinyuk. ⁴ Elos in pwanla cow soko ah nu ke sie acn apkuran nu ke soko infacl srisrik ma oasr kof we pacl nukewa, ac fohk we uh soenna pukpuk ku imaiyuk, na elos fah koteya inkawen cow soko ah we. ⁵ Mwet tol Levi elos fah wi pac som nu we, mweyen elos pa ac wotela ma fal in orek ke kutena akukuin ma oasr anwuk kac. LEUM GOD lowos El sulelosla in kulansupwal, ac in fahkak kas in akinsewowo Inel. ⁶ Na mwet kol nukewa ke siti se ma fototo nu ke acn se ma koneyukyak mwet anwuki sac we, elos in ohlla paolos fin cow soko ah ⁷ ac fahk, ‘Tia kut pa uniya mwet se inge, ac kut tia pac etu lah su orala uh. ⁸ O LEUM GOD, nunak munas nu sin mwet Israel lom, su kom molelosla liki facl Egypt. Nunak munas nu sesr, ac tia filiya facsr mwatan misa lun mwet wangin mwata se inge!’ ⁹ Ouinge, ke kowos oru oana ma LEUM GOD El sapkin, na kowos fah tia eis mwatan akmas sac.

Oakwuk Nu Ke Mutan Sruoh Ke Mweun

¹⁰ “Ke kowos som in mweuni mwet lokoalok lowos, ac LEUM GOD lowos El sot kutangla nu suwos, ac kowos eisalos in mwet sruoh, ¹¹ sahp kom ac liye inmasrlolos sie mutan oasku su kom

lungse ac kena payuk se. ¹² Usalla nu in lohm sum, ac mutan sac ac fah kalla sifal ac tokinpaol, ¹³ ac aolla nuknuk lal. Mutan sac fah muta lohm sum ac tungi papa tumal ac nina kial ke lusen malem se; tukun pacl sacn, kom ku in payukyak sel. ¹⁴ Toko, kom fin tila lungse el, kom fah fuhlella elan sukosokla. Ke sripen kom tuh sap ku elan wi kom oan, ouinge kom tia ku in kukakunulla oana sie mwet kohs.

Oakwuk Nu Ke Mwe Usru Lun Wounse

¹⁵ “Fin pa sie mukul oasr mutan luo kial, ac eltal na kewa oswela kais sie wen nu sel, tusrukta wen se ma isusla meet ah el tia ma nutin mutan se ma el lungse yohk. ¹⁶ Na ke pacl se papa sac el nunku in kitalik usru lal nu sin tulik natul, el tia enenu in srisri ac sang ip lun wounse nu sin mukul se nutin mutan se ma el lungse. ¹⁷ Mwe usru lun wounse enenu in yohk pacl luo liki mwe usru lun tulik ngia, finne wounse natul tia ma nutin mutan se ma el lungse. Papa se enenu in akilen wounse natul, ac sang nu sel lupan usru lal fal nu ke oakwuk lun ma sap.

Oakwuk Nu Ke Sie Wen Seakos

¹⁸ “Fin oasr sie wen likkeke ac utuk nunak, su seakos papa tumal ac nina kial eltal finne kael. ¹⁹ Na papa ac nina kial fah usalla nu ke nien nununku, ye mutan mwet kol lun siti se ma el muta we. ²⁰ Eltal ac fahk nu sin mwet kol uh, ‘Wen se natusr inge el likkeke ac utuk nunak, ac el tia lungse akos kut. El kainmongo ac lungse sruhsrui!’ ²¹ Na mwet in siti sac fah tanglal nwe ke na el misa. Pa inge lumah se ma ac oru ouiya

koluk se inge in wanginla. Mwet Israel nukewa fah lohng ke ma sikyak inge, ac fah sangengla kac.

Kutu Pac Ma Sap Saya

22 “Sie mukul fin anwuki ke el orala sie ma koluk yohk, ac manol sripsyak ulun soko sak,
23 na mano sac fah tia oan we ke fong fon se. Enenu in pukpuki ke len sacna, mweyen sie mano misa ma sripsyak ulun soko sak ac pwanang God Elan selngawi acn sac. Pikinya mano sac, kowos in mau tia akkolukye facl se su LEUM GOD lowos El asot nu suwos.

22

1 “Kom fin liye cow ku sheep nutin mwet Israel wiom forfor likin kalkal, nimet kom pilesru. Sruokya ac folokunla nu yurin mwet natu ah.
2 Tusrukta mwet se natu fin tuh muta loesla, ku kom fin nikin lah nutin su, na tari kom usla nu inkul sum sifacna. Ke mwet se natu ah tuku suk, na kom sang nu sel. **3** Oru oapana inge kom fin konauk soko donkey, ku nuknuk se, ku kutena ma saya ma tuhlac ku nikinyukla sin mwet Israel wiom.

4 “Fin soko donkey ku soko cow nutin sie mwet Israel wiom ikori inkaneuh, nik kom pilesru. Kasrel ac welul tulokunak.

5 “Mutan uh in tia nukum nuknuk in mukul, ac mukul in tia nukum nuknuk in mutan. Lumah ouinge uh mwe srungayuk yurin LEUM GOD lowos.

6 “Kom fin konauk ahng lun sie won ulun sak uh ku infohk uh ke kientop sac apis atro ku won fusr natul, kom fah tia usla kientop sac. **7** Kom ku in us won fusr uh, tusruk kom enenu in filiya kientop sac, tuh moul lom fah loes ac insewowo.

8 “Ke kom musai sie lohm sasu, esam in orala sie kalkal rauneak mangon lohm uh, na mwet fin putatla liki mangon lohm uh ac misa, ac fah wangin koluk lom kac.

9 “Nik kom yukwi sie pac kain in sacn ke ima in grape sunom. Kom fin oru ouinge, ac fah oal nu sum in orekmakin kewana — grape uh ac fahko ke sacn saya.

10 “Nik kom kapreni cow mukul soko ac donkey soko in tukeni amakin plao nutum.

11 “Ke kom orek nuknuk, kom fah tia sisani turet ma orekla ke unen sheep ac turet orekla ke flax in oan ke nuknuk sefanna.

12 “Orala mwe yun ke turet in oan atla ke sruwasrik akosr ke polo nuknuk afinyom.

Ma Sap In Karingin Payuk Nasnas

13 “Fin pa sie mukul el payuk sin sie mutan fusr, na tok mukul sac el srungalla, **14** na el kinauk kas kikiap lainul, ac fahk mu ke eltal payukyak el konauk tuh na mutan sac el tia virgin se.

15 “Fin sikyak ouiya se inge, papa ac nina kien mutan fusr sac fah us sie mwe akpwaye lah mutan fusr se natultal ah virgin se, ac eltal fah us nu ke acn in nununku, tuh mwet kol lun siti sac in liye. **16** Papa tumun mutan fusr sac fah fahk nu selos, ‘Nga sang acn nutik in payukyak sin

mukul se inge, a inge mukul sac el srungalla. ¹⁷ El kinauk kas kikiap lainul ke el fahk mu mutan se inge tia virgin se ke pacl se eltal marutla. Tusruktu oasr mwe akpwaye lah acn nutik el tuh virgin se. Liye, pa inge mwe akpwaye.’ Na el fah laknelik kaot in marut latal ye mutualos. ¹⁸ Na mwet kol lun siti sac fah eis mukul tumun mutan sac ac srunglul. ¹⁹ Elos fah oayapa sap elan moli ipin silver siofok ac sang nu sin papa tumun mutan fusr sac, mweyen mukul sac el tuhakkolukye inen sie mutan virgin lun Israel. Sayen ma inge, mutan sac el ac srakna ma kien mukul sac, ac mukul sac fah tia ku in sisulla ke lusenna moul lal.

²⁰ “Tusruktu, fin pwaye tukak lun mukul sac, ac wangin mwe akpwaye lah mutan sac el tuh virgin se, ²¹ na elos fah usla mutan sac nu ke mutunoa in lohm sin papa tumal, na mukul in siti sac fah tanglal nwe ke el misa, mweyen el orala sie mwe mwekin in facl Israel ke el oan yurin mukul meet liki el payuk, ke el srakna muta in lohm sin papa tumal. Ouinge kowos fah sisla ouiya koluk se inge liki Israel.

²² “Mukul se fin koneyukyak ke el oan yurin mutan kien sie pacna mukul, eltal na kewa fah anwuki. Ouinge kowos fah sisla ouiya koluk se inge liki Israel.

²³ “Mukul se fin koneyukyak in sie siti ke el oan yurin sie mutan fusr su ako nu sin siena mukul, ²⁴ kowos fah usaltalla nu likin siti uh ac tanglaltal nwe ke eltal misa. Mutan fusr sac in misa mweyen el tia wowoyak in suk kasru, sruhk el muta in siti uh yen mwet uh ac ku in lohng

pusracl. Ac mukul sac elan misa mweyen el oan yurin mutan fusr se su ako nu sin siena mukul. Pa inge ma kowos in oru tuh ouiya koluk inge in tia sifil sikuak inmasrlowos.

25 “Sie mukul fin sruinkuiya mutan fusr se su ako nu sin siena mukul ke eltal muta likin siti uh, na mukul sac mukena fah anwuki. **26** Wangin ma ac orek nu sin mutan fusr sac, mweyen el tia orala ma koluk ma fal nu ke misa. Ouiya se inge oana ke sie mukul el anwuk nu sin sie pac mukul ac unilya. **27** Ke sripen eltal muta likin siti uh, mutan sac el ne wowoyak in kasreyuk el, wangin mwet we in kasrel.

28 “Mukul se fin koneyukyak ke el sruinkui sie mutan fusr su soenna oasr mwet ako nu sel, **29** na mukul sac fah moli nu sin papa tumun mutan sac ke ipin silver lumngaul, fal nu ke molin payuk se. Na mutan fusr sac fah payukyak sel, mweyen mukul sac el akkohsyel elan oan yorol. Mukul sac fah tia ku in sisella ke lusenna moul lal.

30 “Wangin sie mukul fah akmwekinye papa tumal ke orek kosro yurin kutena sin mutan kien papa tumal.

23

Sriyukla Liki Mwet Lun LEUM GOD

1 “Wangin sie mukul su twatala, ku sie su laslasla ma mukul lal fah oaoa mu el sie sin un mwet lun LEUM GOD.

22:28 22:28–29; Exo 22:16–17 **22:30** Lev 18:8; 20:11; Dut 27:20

² “Wangin temti, ku kutena sin fwilin tulik natul nu ke fwil aksingoul, fah ku in oaoala nu ke mwet lun LEUM GOD.

³ “Wangin mwet Amon ku mwet Moab, ku kutena sin fwilin tulik natulos nwe ke fwil aksingoul, ku in oaoala nu ke mwet lun LEUM GOD, ⁴ mweyen elos tuh srunga kite kowos mwe mongo ac kof ke fufahsryesr lowos ke kowos ilme liki facl Egypt, ac elos moleang nu sel Balaam wen natul Beor, liki siti Pethor in acn Mesopotamia, elan selngawi kowos. ⁵ Tusruktu LEUM GOD lowos El tia porongal Balaam, a El ekulla mwe selnga sac nu ke sie mwe insewowo, ke sripen El lungse kowos. ⁶ Ke lusen pacl kowos oaoa in sie mutunfacl, kowos in tia oru kutena ma in kasru mutunfacl luo inge, ku oru elos in kapkapak.

⁷ “Nimet srunga mwet Edom, mweyen elos sou lowos. Oayapa nimet srunga mwet Egypt, mweyen sie pacl ah kowos tuh muta fin acn selos. ⁸ Mutawauk ke fwil se aktolu me, fwilin tulik natulos ac ku in oaoayang nu inmasrlon mwet lun LEUM GOD.

Nien Aktuktuk Sin Mwet Mweun In Nasnas

⁹ “Ke pacl kowos mutangan aktuktuk ke pacl in mweun uh, kowos fah karingin kowos liki kutena ouiya fohkfok. ¹⁰ Mukul se fin tia nasnas ke sripen el sororia ke mweme koluk lal ke fong, el enenu in illa liki nien aktuktuk ac muta lik ah. ¹¹ Ke apkuran ekela ke len tok ah el fah

oululla, ac ke faht uh tili el ku in foloko nu in nien aktuktuk uh.

¹² “Akola sie acn likin nien aktuktuk in orek-makin oana sie nien fahsr. ¹³ Us soko sak in pukpuk wi kom, tuh ke pacl se kom enenu in fahsr tok, kom fah pukanak sie luf ac afinya. ¹⁴ Liyaung tuh nien aktuktuk suwos in nasnas pacl nukewa, mweyen LEUM GOD lowos El wi kowos in nien aktuktuk suwos, in loange kowos ac sot kutangla nu suwos fin mwet lokoalok lowos. Kowos in tia oru kutena lumah fohkfok ma ac pwanang LEUM GOD lowos Elan forla liki kowos.

Kutu Pac Ma Sap

¹⁵ “Fin oasr mwet kohs kaingla liki mwet kacto lalos ac tuku nu yuruwos tuh kowos in loangelosla, nik kowos folokunulosla. ¹⁶ Elos ku in muta in kutena siti suwos ma elos sulela, ac kowos in tia sulallal nu selos.

¹⁷ “Wangin mwet Israel, mukul ku mutan, fah orek kosro in eis moul kac oana ma mwet pegan elos oru in tempul lalos. ¹⁸ Oayapa, wangin mani kowos eis ke ouiya se inge fah utuku nu in lohm sin LEUM GOD lowos in akfalye sie wuleang. LEUM GOD El srunga mwet su muta in nien alu lun mwet pegan ac orek kosro in eis moul kac.

¹⁹ “Pacl se kom sang mani, ku mwe mongo ku kutena ma, nu sin sie mwet Israel wiom, kom in tia eis ma laesla. ²⁰ Kom ku in siyuk ma laesla ke ma kom sang nu sin sie mwetsac, a tia ke ma kom sang nu sin mwet Israel wiom. Akos oakwuk se

inge, ac LEUM GOD lom fah akinsewowyoye ma nukewa kom oru fin facl se ma kom ac utyak ac oakwuki we.

²¹ “Ke kom oru sie wulela ku nu sin LEUM GOD lom, nik kom pahtlac in akfalye ma kom wulela kac. LEUM GOD El ac soano tuh kom in akfalye wuleang lom. Kom fin tia akfalyela, kom orekma koluk. ²² Tia ma koluk se kom fin tia orek wulela nu sin LEUM GOD, ²³ tusruktu kom fin sifacna lungse oru sie wuleang, esam na lah kom enenu na in akfalye.

²⁴ “Ke kom fahsr sasla inima in grape lun siena mwet, kom ku in kang grape uh ke na lungse lom. Tusruktu kom fin illa liki, nimet us kutena grape ke mwe neinyuk lom. ²⁵ Ke kom fahsr sasla inima in wheat lun siena mwet, kom ku in kang kutena fiten wheat ma kom olela ke poum, tusruktu kom fah tia sang mitmit nutum an pakela wheat an.

24

Oakwuk Nu Ke Fahsrelik Ac Sifil Payuk

¹ “Mukul se fin payuk sin sie mutan, na tok el srungalla mweyen el konauk lah oasr ma sufal lun mutan sac, ouinge el simusla sie pwepu in fahsrelik, sang nu sin mutan sac, ac supwalla liki lohm sel. ² Na mutan sac fin sifil payukyak sin siena mukul, ³ ac mukul se akluo tumal el oayapa srungalla, ac el orala pac pwepu in fahsrelik, sang nu sin mutan sac, ac supwalla liki lohm sel ah. Ku fin pa mukul se tumal akluo ah misa. ⁴ Na ke sripen mutan sac el oan tari yurin

mukul akluo timal, el tia ku in sifil payuk nu sin mukul tumal meet ah. Lumah se inge LEUM GOD El arulana srunga. Nik kowos aktaekye facl se LEUM GOD lowos El asot nu suwos.

Kutu Pac Ma Sap

5 “Ke sie mukul el payuk sasu, ac fah tia supweyukla el nu ke mweun, ku kuneyuk el nu ke kutena kain in kunokon lun acn uh. El sukosokla liki kutena kunokon ke yac fon se, tuh elan ku in mutana in lohm sel ac insewowo yurin mutan kial.

6 “Pacl kom ac sang enenu lun sie mwet su ngisre sum, kom fah tia eis kewana eot in ilil wheat lal in oan yurum nu ke pacl se el fah akfalye ngusr lal. Mweyen pa na ingan ma sou sacn moulkin.

7 “Kutena mwet fin pisrala sie sin mwet Israel wial ac oru tuh elan mwet kohs lal, ku el kukakunulla tuh in mwet kohs lun kutena mwet, mwet pisrapasr sacn enenu in anwuki. Ma inge ac oru tuh ma koluk se inge in wanginla liki inmasrlowos.

8 “Kom fin maskin musen lepa, ku kutena mas upa ke kolo, kom enenu in oru ma nukewa mwet tol Levi elos sap kom in oru. Oru oana kas in luti ma nga sang nu selos. **9** Esam ma LEUM GOD lom El tuh oru nu sel Miriam ke kowos tuku liki acn Egypt.

10 “Ke kom sang sie ma nu sin sie mwet ke sripen ngusr lal nu sum, nik kom utyak nu in lohm sel in eis nuknuk se ma el ac sot in mwe

akpwaye soemoul lal. ¹¹ Mutana likinima ac soano elan sifacna usot. ¹² El fin mwet sukasrup se, nik kom sruokya nuknuk sac ke fong uh. ¹³ Folokunla nu sel ke ekela, elan mau ku in nukum ke el motul. Na el ac arulana sang kulo, ac LEUM GOD lom El ac insewowo sum.

¹⁴ “Nik kom kutasrik ac sruokya kutu molin mwet kulansap lom su sukasrup ac enenu, el finne mwet Israel se ku mwetsac se su muta in siti in facl sum. ¹⁵ Len nukewa meet liki faht uh tili, moleang molin orekma lal. El enenu mani sac, ac el lulalfongi lah el ac eis. Kom fin tia moli nu sel, el ac fah wowoyak lain kom nu sin LEUM GOD, na kom ac eis mwata kac.

¹⁶ “Papa ac nina ac fah tia anwuki ke sripen ma koluk lun tulik natulos, ac tulik uh ac fah tia anwuki ke ma koluk lun papa tumalos ac nina kialos. Mwet se fah anwuki ke sripen na ma koluk lal sifacna.

¹⁷ “Nimet oru nununku sesuwos lain mwetsac ac tulik mukaimtal, oayapa nimet eis nuknuk lun sie katinmas in mwe akpwaye lah oasr soemoul lal sum. ¹⁸ Esam lah kowos tuh mwet kohs in facl Egypt, ac LEUM GOD lowos El tuh molikowosla, pa sis nga asot ma sap se inge nu suwos.

¹⁹ “Ke pacl kom kosrani fokin ima lom ac kom sisla kutu wheat ma kom kosrala, nimet folokla in eis. Filiya na tuh in ma lun mwetsac, mwet mukaimtal ac katinmas. Ouinge LEUM GOD lom El ac fah akinsewowyoye kom ke ma nukewa kom

24:10 24:10–13; Exo 22:26–27

24:14 24:14–15; Lev 19:13

24:16 2 Tok 14:6; 2 Chr 25:4; Ezk 18:20

24:17 24:17–18; Exo

23:9; Lev 19:33–34; Dut 27:19

oru. ²⁰ Ke kom tungasla tari fokin olive sunom pacl se, nimet folokla ac eis ma lula kac. Ma lula an in ma nu sin mwetsac, mwet mukaimtal, ac katinmas. ²¹ Ke kom kosrani grape sunom pacl se meet, nik kom folokla in til pacl se akluo. Grape lula an in ma nu sin mwetsac, mwet mukaimtal ac katinmas. ²² Kowos in tiana mulkunla lah kowos tuh mwet kohs in Egypt, pa oru nga sapkin ma inge nu suwos uh.

25

¹ “Fin pa mwet Israel luo som nu ke acn in nununku in aksuwosye sie alein inmasrloltal, na akkalemyeyuk lah sie seltal wangin mwatal, ac sie oasr mwata. ² Na fin fal mwet se ma sutuela in kaiyuk ke sringsring, mwet nununku sac fah sap elan oankiyuki in sringsring el. Pisen sringsring nu sel enenu in fal nu ke lupan ma koluk el orala. ³ Ku in sringsring el pacl angngaul, tuh in tia alukela. Fin pus liki, na ac fah arulana mwe akmwekinyal.

⁴ “Nik kom kapriya oalin soko cow mukul ke kom orekmakunul in lolongya wheat uh.

Ma Kunen Sie Mwet Nu Sin Tamulel Misa Lal

⁵ “Tamulel se fin tukeni muta ke acn sefanna, ac sie seltal misa a wangin wen natul, na katinmas sac fah tia payuk nu sin mwet sayen sou sac. Ma kunen tamulel lun mwet misa sac in payuk sel. ⁶ Wen se emeet natultal ac fah oaoa mu ma nutin tamulel misa sac, tuh takin

24:19 23:19–21; Lev 19:9–10; 23:22 **25:3** 2 Cor 11:24 **25:4**

1 Cor 9:9; 1 Tim 5:18 **25:5** 25:5–6; Mt 22:24; Mk 12:19; Lk 20:28

sou lal fah tutaflana in Israel. ⁷ Tusruktu tamulel lun mukul misa sac fin tia lungse payuk sel, na mutan sac fah som nu ye mutun mwet kol lun siti sac ke nien nununku ac fahk, ‘Tamulel lun mukul tumuk el tia akfalye ma kunal; el srunga in sang tuh in oasr fita lun tamulel lal inmasrlon mwet Israel.’ ⁸ Na mwet kol lun siti sac fah solama mukul sac ac sramsram nu sel. El fin srakna srunga payuk sel, ⁹ na katinmas kien tamulel lal fah kalukyang nu yorol ye mutun mwet kol lun siti uh, sarukla la fahluk lun mukul sac, aniya mutual ac fahk, ‘Pa inge ma sikyak nu sin sie mukul su tia lungse sang fita lun tamulel lal.’ ¹⁰ Sou lal fah eteyuk yurin mwet Israel mu ‘sou lun mukul se su sarukyukla fahluk lal.’

Ma Sap Saya

¹¹ “Mukul luo fin anwuk, ac mutan kien sie srike in kasru mukul tumal ke el iseya ma mukul lun mwet se ngia, ¹² nimet pakomutun mutan sac. Pakela la paol.

¹³ “Kowos in tia kiapu mwet ke kowos orekmakin kain in mwe paun luo — sie nu ke moli ma sin mwet, ac sie nu ke kukakunla ma nu sin mwet. ¹⁴ Ac kowos in tia pac orekmakin mwe srikasrak luo ma tia oana sie — sie nu ke ma kom moli, ac sie nu ke ma kom kukakunla. ¹⁵ Orekmakin mwe paun ac mwe srikasrak suwohs ac pwaye, tuh kowos in moul paht fin facl se LEUM GOD lowos El asot nu suwos. ¹⁶ LEUM GOD El kwase kutena mwet su kutasrik ac sesuwos.

Ma Sap In Onela Mwet Amalek

¹⁷ “Esam ma mwet Amalek tuh oru nu suwos ke kowos tuku Egypt me. ¹⁸ Elos tiana sangeng sin God, ac elos tuku tukuwos ke pacl kowos totola ac munasla, ac onela mwet nukewa su fahsr tok ah. ¹⁹ Na ke LEUM GOD lowos El asot nu suwos facl sac, ac oru kowos moulla liki mwet lokoalok lowos nukewa su muta raunikowosla, kowos in onela mwet Amalek nukewa, tuh in wangin mwet sifil esamulos. Nik kowos mulkunla!

26

Ma In Kisakinyuk Ke Pacl In Kosrani

¹ “Tukun kowos muta tari fin facl se su LEUM GOD lowos El asot nu suwos ac oakwuki we, ² kais sie suwos enenu in filiya fahko se meet ke kosrani lowos nu in sie fotoh, ac kowos fah usla ke kowos som nu ke acn sefanna LEUM GOD lowos El sulela tuh mwet uh in alu nu sel we. ³ Som nu yurin mwet tol su orekma in pacl sac ac fahk nu sel, ‘Inge nga lungse fahkak nu sin LEUM GOD luk lah nga utyak nu in facl se su El wuleang nu sin papa matu tumasr mu El ac ase nu sesr.’

⁴ “Na mwet tol sac el fah eis fotoh sac, ac likiya ye mutun loang lun LEUM GOD lom. ⁵ Na kom fah fahk kas inge ye mutun LEUM GOD: ‘Papa matu tumuk el sie mwet Aram su takusrkasr ac usla sou lal nu Egypt in muta we. Elos tuh mwet na pu ke pacl se elos som nu we, na tok elos orala sie mutunfacl na lulap ac ku. ⁶ Mwet Egypt uh orekut arulana koluk ac sap ku nu sesr in orekma oana mwet kohs. ⁷ Na kut wowoyak ac

suk kasru sin LEUM GOD lun papa matu tumasr. El porongekut ac liye lukan keok, orekma upa, ac ongoiya lasr. ⁸ Ke ku lulap lal El molikutla liki Egypt. El orala mwenmen ac ma usrnguk, oayapa mwe aksangeng puspis. ⁹ El uskutme ac ase sie facl mut ac kasrup fohk we. ¹⁰ Inge nga use nu sin LEUM GOD fahko se meet ke kosrani ma El ase nu sik.'

"Na filiya fotoh sacn ye mutun LEUM GOD ac alu nu sel we. ¹¹ Kaksakin ma wo nukewa ma LEUM GOD lom El sot nu sum ac sou lom; ac lela mwet Levi ac mwetsac su muta inmasrlowos in wi kowos akfulatyat.

¹² "Yac tolu nukewa kom in sang sie tafu singoul ke ma kom kosrani nu sin mwet Levi, mwetsac, mwet mukaimtal, ac katinmas, tuh in acn nukewa elos muta we elos fah ku in akfalye enenu lalos ke mwe mongo. Ke kom orala tari, ¹³ na kom fah fahk nu sin LEUM GOD, 'Wangin ma lula ke sie tafu singoul ma mutal su srakna oan in lohm sik. Nga sang nu sin mwet Levi, mwetsac, mwet mukaimtal, ac katinmas, oana ke kom sapkin nu sik. Nga tiana seakos ku mulkunla kutena ma kom sapkin ke sie tafu singoul. ¹⁴ Nga tia kangla kutena ma kac ke pacl nga eoksra. Nga tia usla kutena ma kac liki lohm sik ke pacl nga tia nasnas, ac nga tia sang kutena ma kac tuh in sie mwe kisa nu ke mwet misa. LEUM GOD, nga akos kom na. Nga oru ma nukewa kom sapkin in orek ke sie tafu singoul in ma luk. ¹⁵ Ngeta liki acn mutal sum inkusrao, ac akinsewowyoe mwet lom, mwet

Israel. Akinsewowyе pac facl wolana ac kasrup fohk we ma kom ase nu sesr, oana kom tuh wuleang nu sin papa matu tumasr meet ah.

Mwet Lun LEUM GOD

¹⁶ “Misenge LEUM GOD lowos El sapkin nu suwos tuh kowos in akos ma sap lal nukewa. Ouinge kowos in oaru in akos ke insiowos nufon. ¹⁷ Misenge kowos fahkak tari lah LEUM GOD El God lowos. Kowos wulela pac in aksol, in liyaung ma sap lal nukewa, ac in oru ma nukewa El sapkin. ¹⁸ Misenge LEUM GOD El eis kowos tuh kowos in mwet lal sifacna, oana ke El tuh wuleot nu suwos; ac El sapkin tuh kowos in akos ma sap lal nukewa. ¹⁹ El fah akfulatyе kowos yohk liki kutena mutunfacl saya ma El orala, ac kowos fah oru tuh Inel in kaksakinyuk ac sunakinyuk. Kowos fah mwet lal sifacna, oana ma El wulela.”

27

Ma Sap Lun God Simla Fin Eot

¹ Na Moses el tu yurin mwet kol lun mwet Israel, ac fahk nu sin mwet uh, “Akos kas in luti nukewa ma nga sapkin nu suwos misenge. ² Ke len se kowos ac alukela Infacl Jordan ac utyak nu fin facl se LEUM GOD lowos El asot nu suwos, kowos fah tulokunak kutu eot lulap, ac mosrwela ke fasr, ³ na simusla ma sap ac mwe lutи inge nukewa fac. Pacl se kowos iliyak nu in facl mut ac kasrup fohk we, ma LEUM GOD lun papa matu tomowos El wuleot nu suwos, ⁴ ac

kowos sun lefahlo ke Infacl Jordan, tulokunak eot inge Fineol Ebal, oana ke nga fahkot misenge, ac mosrwela ke fasr. ⁵ Etoak sie loang we ke eot ma tia tafleyuk ke kufwen sroasr osra, ⁶ mweyen kutena loang kowos etoak nu sin LEUM GOD lowos, enenu in orek ke eot tia tufahl. Kowos fah oru mwe kisa we ma enenu in firirla nufon. ⁷ Na kowos fah orek kisa in akinsewowo ac mongo kac, ac kowos fah engan ye mutun LEUM GOD lowos. ⁸ Kowos in simusla kas nukewa ke ma sap lun God in arulana kalem fin eot ma mosrweyukla tari ke fasr.”

⁹ Na Moses el tu yurin mwet tol Levi uh, ac fahk nu sin mwet Israel nukewa, “Kowos misla ac porongeyu. Misenge kowos mwet lac lun LEUM GOD lowos. ¹⁰ Ouinge kowos in aksol ac liyaung ma sap lal nukewa ma nga asot nu suwos misenge.”

Selnga Nu Fin Mwet Su Seakos

¹¹ Na ke len sacna, Moses el fahk nu sin mwet Israel, ¹² “Tukun kowos alukela Infacl Jordan, ke pacl se ma mwe akinsewowo uh ac fwackyak nu fin mwet uh, sruf inge pa ac tu Fineol Gerizim: Simeon, Levi, Judah, Issachar, Joseph, ac Benjamin. ¹³ Ac ke pacl se ac fwackyak mwe selnga, sruf inge pa ac tu Fineol Ebal: Reuben, Gad, Asher, Zebulun, Dan, ac Naphtali. ¹⁴ Na mwet Levi fah fahk kas inge ke sie pusra lulap:

¹⁵ “‘Selnga lun God in oan fin kutena mwet su orek ma sruloala ke eot, sak, ku osra, ac alu nu

kac in lukma. Alu nu ke ma sruloala uh mwe srungayuk yurin LEUM GOD.’

“Na mwet nukewa fah fahk, ‘Amen!’*

16 “‘Selnga lun God in oan fin kutena mwet su pilesru papa tumal ku nina kial.’

“Na mwet nukewa fah fahk, ‘Amen!’

17 “‘Selnga lun God in oan fin kutena mwet su mokle masrol lun mwet tulan lal’

“Na mwet nukewa fah fahk, ‘Amen!’

18 “‘Selnga lun God in oan fin kutena mwet su kolla sie mwet kun liki inkaneck lal.’

“Na mwet nukewa fah fahk, ‘Amen!’

19 “‘Selnga lun God in oan fin kutena mwet su ikolya nununku suwohs liki mwetsac, mwet mukaimtal, ac katinmas.’

“Na mwet nukewa fah fahk, ‘Amen!’

20 “‘Selnga lun God in oan fin kutena mwet su orek kosro yurin sie sin mutan kien papa tumal. Ouiya se inge akkalemye lah el oru sie mwe mwekin nu sin papa tumal.’

“Na mwet nukewa fah fahk, ‘Amen!’

21 “‘Selnga lun God in oan fin kutena mwet su orek kosro yurin kutena kain in kosro.’

“Na mwet nukewa fah fahk, ‘Amen!’

22 “‘Selnga lun God in oan fin kutena mwet su orek kosro yurin tulik mutan wial, ku tulik mutan nutin papa tumal sin siena nina, ku tulik mutan nutin nina kial sin siena papa.’

* **27:15** Amen: liye ke Kalmen Kutu Kas. **27:15** Exo 20:4; 34:17; Lev 19:4; 26:1; Dut 4:15–18; 5:8 **27:16** Exo 20:12; Dut 5:16 **27:17** Dut 19:14 **27:18** Lev 19:4 **27:19** Exo 22:21; 23:9; Lev 19:33–34; Dut 24:17–18 **27:20** Lev 18:9; 20:11; Dut 22:30 **27:21** Exo 22:19; Lev 18:23; 20:15

“Na mwet nukewa fah fahk, ‘Amen!’

²³ “‘Selnga lun God in oan fin kutena mukul su orek kosro yurin nina kien mutan kial.’

“Na mwet nukewa fah fahk, ‘Amen!’

²⁴ “‘Selnga lun God in oan fin kutena mwet su orek akmas in lukma!’

“Na mwet nukewa fah fahk, ‘Amen!’

²⁵ “‘Selnga lun God in oan fin kutena mwet su eis mani in uniya sie mwet su wangin mwata.’”

“Na mwet nukewa fah fahk, ‘Amen!’

²⁶ “‘Selnga lun God in oan fin kutena mwet su tia akos ma sap ac mwe lutu nukewa lun God!’

“Na mwet nukewa fah fahk, ‘Amen!’

28

Mwe Insewowo Ke Akosten

(Leviticus 26:3–13; Deuteronomy 7:12–24)

¹ “Kowos fin akos LEUM GOD lowos ac oaru in liyaung ma sap nukewa lal ma nga sot nu suwos misenge, El ac fah oru kowos in yohk ac fulat liki mutunfacil nukewa fin faclu. ² Akos LEUM GOD lowos, na mwe insewowo inge nukewa fah ma lowos:

³ “LEUM GOD El fah akinsewowyte siti suwos ac ima lowos.

⁴ “LEUM GOD El fah akinsewowyte kowos ke El ac oru in puseyi tulik nutuwos, fokin ima lowos, ac cow ac sheep nutuwos.

⁵ “LEUM GOD El fah akinsewowyte ima in wheat lowos, ac oayapa mwe mongo ma kowos orala ke wheat uh.

6 “LEUM GOD El fah akinsewowyoye ma nukewa kowos oru.

7 “LEUM GOD El fah kutangla mwet lokoalok lowos ke elos ac tuku in mweuni kowos. Elos ac tukeni tuku ke inkaneck sokofanna, tusrukta elos fah kaing liki kowos ke inkaneck puspis.

8 “LEUM GOD El fah akinsewowyoye orekma lowos, ac nwakla nien filma lowos ke wheat. El fah akinsewowyoye kowos in facl se su El asot nu suwos.

9 “Kowos fin akos LEUM GOD lowos, ac oru ma nukewa El sapkin, El fah oru tuh kowos in mwet lal sifacna, oana El tuh wulela kac. **10** Na mwet fin faclu nufon fah liye lah LEUM GOD El sulekowosla tuh kowos in mwet lal sifacna, ac elos ac fah sangeng suwos. **11** LEUM GOD El ac sot tulik puspis nutuwos, cow puspis, ac fokin ima yoklana in facl se ma El wulela kac nu sin papa matu tomowos in sot nu suwos. **12** El fah supu af ke pacl fal la liki acn El karingin mwe kasrup lal we inkusrao. El fah akinsewowyoye orekma lowos nukewa, tuh kowos fah ku in sang kasrpowos nu sin mutunfacl puspis, ac kowos fah tia enenu in ngusr selos. **13** LEUM GOD lowos El ac fah oru tuh kowos, mwet Israel, fah mwet kol fin mutunfacl puspis, ac tia mwet kulansap nu selos. Kowos fin oaru in akos sap lal nukewa su nga sot misenge, na kowos ac fah kapkapak in pacl nukewa, ac fah tiana munasla. **14** Tusrukta kowos in tiana kunausla ma sap inge in kutena ouiya, ku alu ac kulansupu god saya.

*Ma Ac Sikyak Ke Seakos
(Leviticus 26:14–46)*

¹⁵ “Tusrukту kowos fin seakos LEUM GOD lowos, ac tia oaru in liyaung ma sap ac oakwuk lal nukewa ma nga asot misenge, mwe selnga inge nukewa ac fah tuku nu fowos:

¹⁶ “LEUM GOD El ac fah selngawi siti suwos ac ima lowos.

¹⁷ “LEUM GOD El ac fah selngawi ima in wheat lowos, ac oayapa mwe mongo ma kowos orala ke wheat uh.

¹⁸ “LEUM GOD El ac fah selngawi kowos ke El ac oru in supuseni tulik nutuwos, fokin ima lowos, oayapa cow ac sheep nutuwos.

¹⁹ “LEUM GOD El ac fah selngawi ma nukewa kowos oru.

²⁰ “Kowos fin oru ma koluk ac lain LEUM GOD, El ac use mwe ongoiya nu fowos, ac akfohsyekowosyak, ac aklokoalokye orekma lowos nukewa, nu ke kowos sa na in kunausyukla. ²¹ El ac fah tia tui in supwama mas upa nu fowos nwe ke na wangin sie suwos lula fin facl se su kowos apkuran in oakwuki we. ²² LEUM GOD El ac sot mas upa nu suwos, wifaf ac fol mano. El ac sruokya af ac oru usren faht uh in kunausla fokinsak sunowos. Mwe ongoiya inge ac oan yuruwos nwe ke kowos misa. ²³ Ac fah wangin af kakla, ac infohk uh ac fah kekela oana osra uh. ²⁴ LEUM GOD El ac fah tulokinya af, ac supwama eng upa in use puk ac dust in fosrelana acn uh nwe ke kowos kunausyukla.

²⁵ “LEUM GOD El ac fah oru tuh mwet lokoalok lowos in kutangkowosla. Kowos fah tukeni tuku in mweunelos ke inkaneck soko na, tusrukту kowos ac fah kaing lukelos ke inkaneck puspis, ac mwet nukewa fin faclu ac fah sangeng ke elos

ac liye ma sikyak nu suwos. ²⁶ Pacl se kowos ac misa, won ac kosro lemnak ac fah tuku ac kangla monuwos, na ac fah wangin mwet in luselosyak. ²⁷ LEUM GOD El ac fah oru infaf monuwos oana ke El tuh oru nu sin mwet Egypt. El ac oru monuwos in afla ke palang ac srolot wi sring, na wangin ma ac ku in unwela. ²⁸ LEUM GOD El ac fah oru kowos in wella, fohsak, ac kunla motowos. ²⁹ Kowos ac fah kahlimin acn uh ke infulwen len oana sie mwet kun, ac kowos ac fah tia ku in konauk innek lowos. Kowos ac fah tia ku in kapak ke kutena ma kowos oru. Ac fah akkohsyeyuk kowos ac pisreyuk ma lowos, na ac fah wangin mwet in kasrekowos.

³⁰ “Kom ac fah ako nu sin sie mutan fusr, a siena mwet fah payukyak sel. Kom ac musaela sie lohm, a kom fah tia muta loac. Kom ac fah yukwiya sie ima in grape, a kom fah tia kang fahko. ³¹ Cow nutum ac fah anwuki ye motom, a kom fah tiana kang kutena ikwa kac. Donkey nutum ac fah amakinyukla ke kom ngetang na liye, a wangin sie mwet fah folokonot nu sum. Sheep nutum uh ac fah itukyang nu sin mwet lokoalok lom, na ac fah wangin sie mwet in kasrekom. ³² Ac fah utukla wen ac acn nutum in mwet kohs nu sin mwetsac ke kom ngetang na liye. Len nukewa kom ac ngetnget suk lah tulik nutum uh ac foloko ngac. ³³ Siena mutunfacl saya ac fah eis fokin ima lom su kom arulana kemkatu kac, ac wangin ma kom fah eis kac sayen orekma sulallal ac mwe akkohs ma mutunfacl saya ac oru nu sum. ³⁴ Kom ac fah wella ke mwe keok ma orek nu sum. ³⁵ LEUM

GOD El ac fah afunla niom ke ruf mwaiok ma koflana mahla, ac fah afunla niom yak nwe ke sifom.

³⁶ “LEUM GOD El ac fah uskowosla, oayapa tokosra lowos, nu in sie mutunfacl saya — sie facl ma kowos, ac papa matu tomowos, soenna muta we meet. Kowos ac fah kulunsupu kutu god ma orekla ke sak ac eot. ³⁷ Mwet in acn ma LEUM GOD El ac akfahsryekowoselik nu we fah arulana lut ke ma sikyak nu suwos. Elos ac isrun kowos ac aksruksrukye kowos.

³⁸ “Kowos ac yukwiya fita puppis, a kosrani ma na pu, mweyen locust ac fah kangla fokin ima lowos uh. ³⁹ Kowos fah yukwiya ima in grape ac karinganang, tusruk kowos ac fah tia kosrani fahko ku nim wain kac, mweyen wet uh ac kangla oa in grape. ⁴⁰ Sak olive uh ac fah kap yen nukewa fin acn suwos, tusruktu ac fah wangin oil in olive lowos, mweyen olive uh ac mwella. ⁴¹ Ac fah oasr wen ac acn nutuwos, tusruktu elos ac fah wanginla liki kowos, mweyen ac utukla elos oana mwet sruoh ke mweun. ⁴² Un won srisrik uh ac fah kangla sak sunowos ac sacn nukewa sunowos.

⁴³ “Mwetsac su muta in facl suwos uh ac yokelik ku lalos, a ku lowos uh ac fah sriksrikeni. ⁴⁴ Ac fah oasr mani lalos ma kowos ku in ngisre, a ac fah wangin mani lowos elos in ngisre. Na ke saflaiya uh, elos ac fah leum fowos.

⁴⁵ “Mwe selnga inge nukewa ac fah tuku nu suwos, ac fah oan fowos nwe ke na kowos kunausyukla, mweyen kowos tia akos LEUM GOD lowos, ac tia liyaung ma sap lal nukewa

ma El sot nu suwos. ⁴⁶ Ma inge akilenyen ke nununku lun God nu suwos ac nu sin fwilin tulik nutuwos nwe tok. ⁴⁷ LEUM GOD El tuh akinsewowyen kowos in ma nukewa, a kowos tuh tiana kulansupwal ke inse engan. ⁴⁸ Ouinge, kowos ac fah kulansupu mwet lokoalok su LEUM GOD El ac supwama in lain kowos. Kowos ac fah masrinsral, malu, ac koeflufolla, ac kowos fah enenu ma nukewa. LEUM GOD El ac fah akkohsyen kowos nwe ke na kowos kunausyukla. ⁴⁹ LEUM GOD El ac use sie mutunfacl yen loesla me in lain kowos — sie mutunfacl su kowos tia etu kas la. Elos ac sohkma nu fowos oana sie eagle. ⁵⁰ Ac fah wangin pakomuta lalos, ac elos ac fah tia akfulatyen kutena mwet matu ku mwet fusur. ⁵¹ Elos ac kangla cow nutuwos ac fokin ima lowos, ac kowos fah apkuran in misa ke masrinsral. Elos ac fah tia likiya kutena ma nowos, ke wheat, ku wain, ku oil in olive, cow ac sheep, na kowos ac fah misa. ⁵² Elos ac mweuni siti nukewa in facl se su LEUM GOD El ac sot nu suwos, na pot fulat ma kuhlusya siti lowos, ma kowos lulalfongi kac, fah ikori.

⁵³ “Ke pacl se mwet lokoalok lowos kuhlusya siti suwos, kowos ac arulana fosrngala ke sripen masrinsral, pwanang kowos ac kangla tulik nutuwos sifacna ma LEUM GOD lowos El asot nu suwos. ⁵⁴ Finne mukul na kulang se ma isusla ke sou leum, el ac fah srangesr kite tamulel lal sifacna, ku mutan saok kial, ku tulik lula natul ⁵⁵ ke ikwen tulik ma el kang, mwewayen wangin kutepacna mwe mongo saya, ke sripen kuhlusyuki siti nukewa arulana paht. ⁵⁶ Finne mutan na oawe su tuku ke sou oaleum — ac ke

sripen el kasrup el tia fahsr ke nial nu ke kutena acn — el fah srangesr kite mukul tumal su saok sel, oayapa wen natul ku acn natul sifacna. ⁵⁷ Ke mwet lokoalok elos ac kuhlusya siti se mutan sac muta we, el ac arulana fosrngala ke masrinsral, oru el kangla tulik natul ma el tufahna oswela ac oayapa fuht kac in lukma, mweyen wangin pac kutena mongo saya.

⁵⁸ “Kowos fin tia oaru in akos mwe luti nukewa lun God ma simla in book se inge, ac kowos fin tia sunakin Ine wolana ac mangol lun LEUM GOD lowos, ⁵⁹ El ac fah supwama mas upa ma tia ku in akkeyeyukla nu fowos ac nu fin tulik nutuwos — aok, mas lulap ma fisrasr in fahsrelik ac koflana tulokinyuki. ⁶⁰ El ac sifilpa use nu fowos kain in mas keok nukewa ma kowos tuh pulakin ke kowos muta Egypt, ac kowos ac tiana ku in kwela. ⁶¹ El ac oayapa supwama kain in mas lulap nukewa ma tia simla in book in ma sap ac mwe luti lun God, ac kowos ac fah kunausyukla ke mas inge. ⁶² Kowos finne puseni oana itu inkusrao, a mwet na pu suwos fah painmoulla, mweyen kowos tuh tia akos LEUM GOD lowos. ⁶³ Oana ke LEUM GOD El tuh engan in oru tuh kowos in kapkapak ac puseni, ouinge El fah engan pac in kunauskowosla wi ma lowos nukewa. Kowos ac fah fifyak liki facl se ma kowos apkuran in utyak nu we.

⁶⁴ “LEUM GOD El ac akfahsryekowoselik nu inmasrlon mutunfacl nukewa apunla faclu nufon, ac ingo kowos fah kulansupu god ma orekla

ke sak ac eot — god ma kowos, ac papa matu tomowos, tiana wi alu nu kac meet. ⁶⁵ Kowos ac tia konaok mongla wo ku misla in kutena acn. Kowos fah mwet mukaimtal ac wangin acn suwos. LEUM GOD El ac nwekkowosla ke inse fosrnga ac ke asor, na ac fah wanginla finsrak lowos. ⁶⁶ Kowos fah moul in sensen pacl nukewa. Len ac fong kowos ac fah inse rarrar, ac kowos ac fah tia tui in sangeng ke misa. ⁶⁷ Insiowos ac fah kihmkim ke sangeng ke ma nukewa kowos liye. Lotutang nukewa kowos ac kena in tari ekela. Ac eku nukewa kowos ac kena in tari lenelik. ⁶⁸ LEUM GOD El ac folokinkowosla nu Egypt fin oak uh, El ne fahk tari mu kowos ac tia sifil som nu we. Kowos ac fah srike in kukakinkowosla nu sin mwet lokoalok lowos we oana mwet kohs, tusruktu wangin mwet ac lungse molikowos in mwet kohs lalos.”

29

Wuleang Lun LEUM GOD Yurin Mwet Israel In Acn Moab

¹ Pa inge kwanon oakwuk ke wuleang ma LEUM GOD El sapkin nu sel Moses in oakiya yurin mwet Israel in acn Moab. Ma inge nukewa ma in weang wuleang ma LEUM GOD El oakiya inmasrlol ac mwet uh pe Eol Sinai.

² Moses el pangoneni mwet Israel nukewa ac fahk nu selos, “Kowos sifacna liye ma LEUM GOD El tuh oru nu sin tokosra lun Egypt, wi mwet fulat lal ac mutunfacl sac nufon. ³ Kowos liye mwe ongoiya lulap, ac mwenmen, ac ma usrn-guklana ma LEUM GOD El tuh oru. ⁴ Tusruktu

nwe misenge, El tiana lela nu suwos in kalem ke ma kowos sifacna pulakin in moul lowos. ⁵ LEUM GOD El pwen kowos fahsr yen mwesis ke yac angngaul, ac nuknuk lowos tia mahi ac fahluk lowos tia musalla. ⁶ Wangin bread kowos in kang, ac wangin pac wain ku mwe nim ku kowos in nim, tusruktu LEUM GOD El asot mwe enenu lowos, in luti kowos lah El God lowos. ⁷ Na ke kut sun acn se inge, Tokosra Sihon lun Heshbon ac Tokosra Og lun Bashan, eltal ilme in mweun lain kut. Tusruktu kut kutangulosla, ⁸ ac sruokya acn selos, ac kitalik inmasrlon sruf lal Reuben ac sruf lal Gad, ac tafu sruf lal Manasseh. ⁹ Kowos in oaru in akos oakwuk nukewa ke wuleang se inge, tuh kowos fah ku in kapkapak in ma nukewa kowos oru.

¹⁰ “Misenge kowos nukewa tu ye mutun LEUM GOD lowos — mwet leum lowos ac mwet kol lowos, mukul, ¹¹ mutan, tulik, ac mwetsac su muta inmasrlowos ac ti etong ac ut kof lowos. ¹² Kowos tukeni misenge ac akola in akfahsrye wuleang se inge ma LEUM GOD lowos El oakiya inmasrlol ac kowos. Ac kowos in akfalye ip kunowos kac, ¹³ tuh LEUM GOD Elan ku in akpwayeye lah kowos mwet lal, ac El God lowos, oana ke El wulela nu suwos ac nu sin papa matu tomowos — Abraham, Isaac, ac Jacob. ¹⁴ Tia kowos mukena pa LEUM GOD El oru wuleang se inge yoro, wi ma eneneyuk in karinginyuk kac. ¹⁵ El oru nu sesr nukewa su tu ye mutual misenge, ac oayapa yurin fwilin tulik natusr su soenna isusla.

16 “Kowos esam na ouiyen moul lowos in facl Egypt, oayapa luman fahsru lowos fin acn lun mutunfacl saya. **17** Kowos tuh liye ma sruloala lalos ma orekla ke sak, eot, silver, ac gold, su ma inge ma srungayuk. **18** Liyaung akwoya tuh in wangin mukul, mutan, sou, ku sruf ma tu inse inge misenge, fah forla liki LEUM GOD lasr in wi alu nu sin god lun mutunfacl saya. Fin ouinge, na ac oana soko okan sak ma kapak tuh mwen ac pwasin fahko kac. **19** Liyaung akwoya tuh in wangin sie mwet su lohng oakwuk na oa inge, su sifacna nunku mu ma nukewa fah wo nu sel el finne likkeke ac oru lungse lal sifacna. Fin sie suwos oru ouinge, na mwet nukewa ac kunausyukla — mwet wo ac mwet koluk oana sie. **20** LEUM GOD El ac tia nunak munas nu sin sie mwet ouinge. Kasrkusrak lulap lun LEUM GOD ac fah tayak lainul, ac mwe selnga nukewa in book se inge ac fah oan facl nwe ke LEUM GOD El kunausella. **21** LEUM GOD El ac oru tuh mwet se inge in oana sie mwe srikasrak ye mutun sruf Israel nukewa, ac El fah sang mwe ongoiya nu facl, fal nu ke selnga nukewa ma takinyukla ke wuleang se ma simla in book in ma sap lun LEUM GOD.

22 “In pacl fahsru, fwillin tulik nutuwos ac mwetsac liki acn loessula fah liye mwe lokoalok ac mwe keok ma LEUM GOD El ac supwama nu fin acn suwos. **23** Ima nukewa ac fah mwelalla, afyufla ke sulfur ac sohl. Wangin ma ac yukwiuyuk fac — finne mah, ac fah tia pac ku in kap we. Facl suwos ac fah oana siti lun Sodom,

Gomorrah, Admah ac Zeboiim, ma LEUM GOD El kunausla ke El tuh arulana tayak ke kasrkusrak. ²⁴ Na faclu nufon ac fah siyuk, ‘Efū LEUM GOD El ku oru ouinge nu ke facl selos? Mea se sripauk kasrkusrak lulap lal uh?’ ²⁵ Na pa inge top nu kac uh: ‘Ke sripen mwet lun LEUM GOD elos tia liyaung wulela ma elos tuh oru yurin God lun papa matu tumalos ke El usalosme liki facl Egypt. ²⁶ Elos kulansupu god saya ma elos soenna alu nu kac meet, ma su LEUM GOD El tia lela elos in alu nu kac. ²⁷ Na pa LEUM GOD El kasrkusrakak sin mwet lal uh, ac use mwe selnga nukewa simla in book se inge nu fin facl selos. ²⁸ LEUM GOD El foloyak, na ke kasrkusrak lulap lal El fusulosyak liki acn selos ac siselosla nu in sie acn sac, ac elos oasr we nwe misenge.’

²⁹ “Oasr kutu ma su LEUM GOD lasr El sruokya tuh in ma lukma; tusruktu El akkalemye Ma Sap lal, na kut, ac fwilin tulik natusr uh, enenu in akos nwe tok.

30

Ma Ac Folokunak Moul Wo Ac Mwe Insewowo

¹ “Inge nga sot nu suwos tuh kowos in sulela inmasrlon mwe insewowo ac mwe selnga. Ke pacl se ma inge nukewa ac sifyak nu suwos, ac kowos muta inmasrlon mutunfacl yen LEUM GOD lowos El akfahsryekowoselik nu we, kowos ac esamak sulela se inge ma nga sot nu suwos. ² Kowos, ac fwilin tulik nutuwos, fin foloko nu yurin LEUM GOD ac akos ma sap lal su nga sot nu suwos misenge ke insiowos nufon,

³ na LEUM GOD lowos fah pakomutowos. El ac fah folokinkowosme liki mutunfacl nukewa El akfahsryekowoselik nu we, ac El ac sifilpa folokonak moul in insewowo lowos meet ah. ⁴ Kowos finne fahsrelik nu yen loessula faclu, LEUM GOD lowos El ac fah eiskowoseni nu sie ac folokinkowosme ⁵ kowos in mau ku in sifilpa eis suwos facl se ma mwet matu lowos tuh muta we meet ah. Oayapa El ac fah oru tuh kowos in kasrup liki, ac pus liki, fwil lun papa matu tomowos meet ah. ⁶ LEUM GOD lowos El ac sot nu suwos ac fwilin tulik nutuwos inse akosten, tuh kowos in lungse El ke insiowos nufon, ac kowos fah mutana in facl sac. ⁷ El ac fah furokla mwe selnga inge nukewa tuh in ma nu sin mwet lokoalok lowos, su tuh srungakowos ac akkeokye kowos. ⁸ Na kowos fah sifilpa aksol ac liyaung ma sap lal nukewa ma nga sot nu suwos misenge. ⁹ LEUM GOD El ac fah akinsewowyoye kowos in ma nukewa kowos oru — ac fah puseni tulik nutuwos ac cow nutuwos, ac ima lowos ac fah isus fahko puspis. El ac fah arulana engan in oru tuh kowos in kapkapak oana ke El tuh oru nu sin papa matu tomowos. ¹⁰ Tusruktu kowos ac enenu in aksol ac liyaung ma sap nukewa ma simla in book in ma sap lal inge. Kowos fah enenu in forla nu sel ke insiowos nufon.

¹¹ “Ma nga sapkin nu suwos misenge tia upala nu suwos, ku ma kowos ac koflana in oru. ¹² Tia oasr oe inkusrao. Kowos tia enenu in siyuk, ‘Su fah utyak ac usya ma sap inge nu yorosr, kut in ku in lohng kac ac akos?’ ¹³ Tia pac oan lac meoa ingo. Kowos tia enenu in siyuk, ‘Su fah som fin

kof uh lac ac use nu yorosr, kut in ku in lohng kac ac akos?” ¹⁴ Mo, oasr na yuruwos inge. Kowos etu kac, ac ku na in fahk ke oaluwos. Ouinge kowos in akos.

¹⁵ “Misenge nga sot tuh kowos in sulela inmasrlon ma wo ac ma koluk; inmasrlon moul ac misa. ¹⁶ Nga sapkin nu suwos misenge tuh kowos in lungse LEUM GOD lowos, ac aksol, ac liyaung ma sap lal, oakwuk lal, ac nununku lal nukewa, na kowos ac fah kapkapak ac orala sie mutunfacl lulap. LEUM GOD lowos fah akinsewowoye kowos in facl se su kowos apkuran in oakwuki we.

¹⁷ “Tusrukta kowos fin seakos ac srangestr lohng kas, ac fahsr tokolos su alu nu ke god saya, ¹⁸ nga fahkak kalem nu suwos lah kowos ac fah kunausyukla. Kowos ac tia moul paht fin facl se ingo ma kowos apkuran in alukela Infacl Jordan in utyak ac oakwuki we. ¹⁹ Inge nga sot tuh kowos in sulela inmasrlon moul ac misa, inmasrlon insewowo lun God ac selnga lun God, ac nga pang nu sin kusrao ac faclu in orek loh ke sulela lowos. Kowos in sulela moul. ²⁰ Lungse LEUM GOD lowos, ac aksol, ac kowos in inse pwaye nu sel, na kowos, ac fwilin tulik nutuwos, fah moul paht fin facl se su El tuh wulela kac mu El ac sang nu sin papa matu tomowos — Abraham, Isaac, ac Jacob.”

31

Joshua El Aolulla Moses

30:20 Gen 12:7; Gen 26:3; Gen 28:13

¹ Moses el sifil kaskas nu sin mwet Israel ² ac fahk, “Inge nga yac siofok longoul matwuk, ac nga tia ku in sifl mwet kol nu suwos. Sayen ma inge, LEUM GOD El fahk nu sik mu nga fah tia alukela Infacl Jordan. ³ LEUM GOD lowos El ac fah som meet liki kowos ac kunausla mutunfacl ingo tuh kowos in ku in eisla acn selos. Na Joshua el fah mwet kol lowos, oana LEUM GOD El fahk. ⁴ LEUM GOD El fah kunausla mwet ingo in oana ke El kutangulla Sihon ac Og, tokosra lun mwet Amor, ac kunausla facl selos. ⁵ LEUM GOD El ac fah oru tuh kowos in kutangulosla, na kowos in oru nu selos oana ke nga sapkin nu suwos. ⁶ Kowos in ku ac pulaik na. Nimet sangeng selos. LEUM GOD lowos El ac fah wi kowos. El fah tiana som liki kowos, a El ac fah wi kowos in kasrekowos.”

⁷ Na Moses el pangnolma Joshua ac fahk nu sel ye mutun mwet Israel nukewa, “Kom in ku ac pulaik na. Kom pa ac kolla mwet inge in eis facl se ma LEUM GOD El wulela kac nu sin papa matu tumalos. ⁸ LEUM GOD El ac fah wi kom in kol kom. El ac fah tia siskomla ku fahsr liki kom. Ke ma inge nik kom fosrnga ku sangeng.

Ma Sap Uh Enenu In Ritiyuk Ke Yac Itkosr Nukewa

⁹ Ke ma inge Moses el simusla Ma Sap lun God ac sang nu sin mwet tol Levi su karingin Tuptup in Wuleang lun LEUM GOD, ac nu sin mwet kol lun Israel. ¹⁰ El sapkin nu selos, “Ke saflaiyen yac itkosr nukewa, ke pacl se yac in tulala soemoul apkuranme, kowos riti kas inge nu sin mwet uh

ke pacl in Kufwen Iwen Aktuktuk. ¹¹ Riti nu sin mwet Israel ke elos ac tuku in alu nu sin LEUM GOD lowos ke acn in alu sefanna El sulela tuh elos in alu nu sel we. ¹² Pangoneni mwet nukewa nu sie — mukul, mutan, tulik, ac mwetsac su muta in siti suwos, tuh mwet nukewa fah ku in lohng ac lotela in akfulatye LEUM GOD lowos, ac in oaru in akos kas in luti lal. ¹³ Ke kowos oru ouinge, fwilin tulik nutuwos su soenna lohng ke Ma Sap lun LEUM GOD lowos fah lohng kac. Ac elos fah lutlut in aksol ke lusenna pacl elos muta in facl se su kowos apkuran in alukela Infacl Jordan in oakwuki we.”

Kas In Luti Safla Lun LEUM GOD Nu Sel Moses

¹⁴ Na LEUM GOD El fahk nu sel Moses, “Apkuranme pacl in misa lom. Solalma Joshua ac usalu nu ke Lohm Nuknuk Mutual, tuh nga in sang ma kunal.” Na Moses ac Joshua som nu ke Lohm Nuknuk Mutual, ¹⁵ ac LEUM GOD El sikyang nu seltal we in sie sru in pukunyeng su tu sisken mutunoa lun Lohm Nuknuk Mutual.

¹⁶ LEUM GOD El fahk nu sel Moses, “Ac tia paht kom ac misa, na tukun kom misa mwet uh ac mutawauk in alu nu sin god puspis lun facl se elos ac utyak nu we. Elos fah sisulya ac kunausla wuleang ma nga orala yorolos. ¹⁷ Ke pacl se ma ingan ac sikyak, nga ac kasrkusrak selos. Nga fah fahsr lukelos, ac elos ac fah kunausyukla. Mwe ongoiya puspis ac fah tuku nu faclos, na elos ac fah akilenak lah ma inge sikyak nu selos mweyen nga, God lalos, tila welulos. ¹⁸ Na nga ac fah tia

kasrelos, mweyen elos orekma koluk ac alu nu sin god saya.

¹⁹ “Inge, simusla on soko inge, ac luti nu sin mwet Israel tuh in mwe loh lainulos. ²⁰ Nga fah usalos nu in facl mut ac kasrup fohk we inge, oana nga tuh wuleang nu sin papa matu tumalos. Ac fah arulana pukanten mongo nalos, oru elos arulana kihp ac insewowo. Tusruktu elos ac fah forla likiyu ac alu nu sin god saya. Elos ac fah pilesreyu ac kunausla wuleang luk yorolos, ²¹ na mwe ongoiya pulsip ac fah tuku nu faclos. Tusruktu elos, ac filin tulik natulos, fah onkakin on soko inge, su ac fah sie mwe loh lainulos. Finne meet liki nga usalos nu in facl se ma nga wulela in sang lalos, nga nuna etu na ma oan in nunak lalos.”

²² Ke len sacna, Moses el simusla on soko ah, ac luti nu sin mwet Israel.

²³ Na LEUM GOD El kaskas nu sel Joshua wen natul Nun ac fahk, “Kom in ku ac pulaik na. Kom ac fah kol mwet Israel nu in facl se ma nga wuleang nu selos kac, ac nga ac fah wi kom.”

²⁴ Moses el simusla Ma Sap nukewa lun God in sie book limlim. ²⁵ Ke el aksafyela, el fahk nu sin mwet tol Levi su liyaung Tuptup in Wuleang lun LEUM GOD, ²⁶ “Eis book in Ma Sap se inge, ac usla filiya sisken Tuptup in Wuleang lun LEUM GOD lowos, tuh in oanna we in sie mwe loh lain mwet lal. ²⁷ Nga etu lah elos arulana likkeke ac utuk nunak. Elos tunyuna lain LEUM GOD ke pacl nga moul, ac tukun nga ac misa elos ac fah tunyuna yohk liki na. ²⁸ Eisani mwet kol lun sruf nukewa

ac mwet fulat nu ye mutuk, tuh nga fah ku in fahk ma inge nu selos. Nga fah pangon kusrao ac faclu in orek loh luk lainulos. ²⁹ Nga etu lah tukun nga ac misa, mwet inge ac fah mutawauk in oru ma koluk ac pilesru ma nga luti nu selos. Na in pacl fahsru, elos ac fah sun mwe ongoiya, mweyen elos akkasrkusrakye LEUM GOD ke elos oru ma El sap elos in tia oru.”

On Soko Lal Moses

³⁰ Na Moses el fahk kas ke on soko ah nufon ke mwet Israel nukewa elos lohng.

32

¹ “Faclu ac yen engyeng uh, lohng kas luk,
Lohng akwoya ma nga ac fahk inge.

² Mwe luti luk fah putat oana tulin af,
Ac sikyak fin faclu oana aunfong.

Kas luk fah putat oana af sringsring nu fin sacn
ma tufahna srunak,
Oana af loang nu fin mah srisrik uh.

³ Nga fah kaksakin Inen LEUM GOD,
Ac mwet lal fah fahkak fulatlana lal.

⁴ “LEUM GOD El nien molela kulana lowos,
El suwohs ac pwaye in ma nukewa El oru;
God lowos El oaru ac pwaye;
El suwoswos ac El oru ma suwohs.

⁵ A kowos tia pwaye nu sel; kowos tia fal in mwet
lal,

Sie mutanfahl koluk ac kutasrik.

⁶ Kowos mwet lalfon ac selalkung,
Ya kowos ac moli kulang lun LEUM GOD
ouinge?

- El papa tomowos; El pa orekowosla,
 El oru tuh kowos in sie mutunfacl.
 7 "Nunku ke pacl meet ah, ke fwiliin mwet
 somsomla;
 Siyuk papa tomowos in srumun nu suwos
 lah mea sokyak meet,
 Siyuk sin mwet matu in srumun ke pacl
 somla.
 8 El su Fulatlana El oakiya acn nu sin kais sie
 mutunfacl;
 El kitalik acn, ac srirngiya masrol nu ke acn
 in muta lun mwet uh.
 El sang lipufan in karingin kais sie mutunfacl.
 9 A El sulela fwilin tulik natul Jacob nu sel
 sifacna.
- 10 "El konalosyak ke elos raraun yen mwesis,
 Sie acn wangin mwet muta we, a pusren
 ngirngir na lun eng uh.
 El loangelosla ac karinganulosyang,
 Mweyen elos arulana saok sel.
 11 Oana ke sie eagle el luti ma fusr natul in
 sohksok ke el ac sinukla liki ang uh,
 Na el ukwalos in molelosla ac srakalosyak
 fin posohksok lal,
 Ouinge LEUM GOD El liyaung Israel tuh elan
 tia putatla.
 12 LEUM GOD mukena kolma mwet lal,
 Ac wangin kasru sin god saya.
- 13 "El lela nu selos in leumi fulan eol uh,
 Ac elos kang ma kapak inimae.
 Elos konauk honey inmaslon eot uh;

- Sak olive sunalos kapak wo in acn eoteot uh.
- 14 Cow ac nani natulos arulana sroanom tetelos;
 Un sheep ac nani ac cow natulos pa wo
 oemeet;
 Wheat ac wain lalos arulana yu.
- 15 "Mwet lun LEUM GOD elos kasrupi, tusrukту
 elos orek likkeke lain God;
 Elos fatelik ke kainmongo lalos.
 Elos forla liki God su oralosla
 Ac pilesru Mwet Lango ku lalos.
- 16 Alu lalos nu ke ma sruloala oru LEUM GOD El
 lemta;
 Orekma koluk lalos akkasrkusrakyal.
- 17 Elos orek kisa nu sin kutu god ma tia pwaye,
 God sasu ma papa matu tumalos tiana etu
 kac,
 Kutu god ma mwet Israel soenna wi alu nu
 kac.
- 18 Elos mulkunla God lalos su langaelos ke ku
 lulap lal,
 El su sang moul nu selos.
- 19 "Ke LEUM GOD El liye ma inge, El arulana
 kasrkusrak,
 Ac sisla wen ac acn nukewa natul.
- 20 El fahk, 'Nga ac fah tia sifil kasrelos,
 Na nga fah liye lah mea ac sifyak nu selos,
 Elos mwet likkeke ac soaru.
- 21 Elos akkasrkusrakyeyu ke ma sruloala lalos,
 Ac oru nga in lemta ke sripen god lusrongten
 lalos,
 Kutu god su tia god pwaye.

Ke ma inge nga fah oru sie mutunfacl lusrongten
in akkasrkusrakyalos.

Nga fah oru tuh elos in lemtai sie mutunfacl
lalfon.

²² Kasrkusrak luk ac fah ngutyak oana sie e
Ac esukak faclu wi ma nukewa ma kapak fac.
Ac fah sun acn loallana ke facl lun misa,
Ac esukla kapin eol uh.

²³ “Nga fah sang nu faclos mwe ongoiya wangin
saflaiya,
Ac orekmakin mwe pisr nukewa nutik lain-
ulos.

²⁴ Elos ac fah misa ke masrinsral ac ke musen fol
ke mano;
Elos ac misa ke mas na keok.
Nga ac fah supwama kosro lemnak in anwuk nu
selos,
Ac wet pwasin in ngalselosi.

²⁵ Mweun ac fah oru mwet uh misa inkanek uh;
Mwet muta in lohm uh ac tuninfongla.
Mukul fusr ac mutan fusr fah misa;
Wangin tulik fusr ku mwet matu ac fah
moul.

²⁶ Nga nunku in sukelosla nukewa,
In wangin mwet sifil esamulos.

²⁷ Tusruktu nga tia lungse mwet lokoalok lalos in
konkin
Mu elos kutangla mwet luk,
Ke nga sifacna pa kunauselosla.’

²⁸ “Israel el sie mutunfacl wangin nanka;
Wangin na pwaye etu lalos.

- 29 Elos tiana akilenak lah efu ku kutangyukla elos.
 Elos tia kalem kac lah efu ma inge sikyak.
- 30 Efu ku tausin se in kutangyukla sin mwet sefanna,
 Ac singoul tausin sin mwet luo na?
 Mweyen LEUM GOD lalos El som lukelos;
 God kulana lalos El siselosla.
- 31 Mwet lokoalok lalos etu na lah god lalos sifacna arulana munas,
 Tiana ku oana God lun Israel.
- 32 Mwet lokoalok lalos kolukla, oana Sodom ac Gomorrah.
 Elos oana fain in grape ma fokkakin grape mwen ac pwasin,
- 33 Ac wain nimalos oana pwasin ma tuku ke oalin wet uh.
- 34 “LEUM GOD El esam ma mwet lokoalok lalos tuh oru;
 Ac El tupan sie pacl fal in kaelos kac.
- 35 LEUM GOD El ac fah oru foloksak lal ac kaelos;
 Oasr pacl se ac tuku ke elos ac ikori,
 Len in ongoiya lalos apkuranme.
- 36 LEUM GOD El ac fah molela mwet lal
 Ke pacl se El liye lah ku lalos wanginla.
 El ac pakomutalos su kulansupwal
 Ke El ac liye lupan munasla lalos.
- 37 Na LEUM GOD El ac fah siyuk sin mwet lal,
 ‘Pia god kulana lowos ma kowos lulalfongi uh?
- 38 Kowos kitalos ke mwe mongo yuyu ke mwe kisa lowos

Ac sang wain ma kisakinyuk elos in nim.
 Inge, lela god ingan in tuku kasrekowos,
 Ac molikowosla.

- 39 “ ‘Liye, nga mukefanna pa God;
 Wangin pac sie god sayuk.
 Nga uniya ac nga sang moul, nga kanteya ac nga
 akkeyala,
 Ac wangin sie ku in lain ma nga oru.
- 40 In oana ke nga pa God moul,
 Nga sralak pouk ac wulela ku
- 41 Lah nga fah tamla cutlass saromrom nutik
 Ac liyaung tuh nununku suwohs in orek.
 Nga fah foloksak nu sin mwet lokoalok luk
 Ac kaelos su srungayu.
- 42 Sukan pisr nutik fah tultul ke srah kaclos,
 Ac cutlass nutik fah onelosi nukewa su
 lainyu.
 Nga fah tia likiya moul lun kutena mwet su
 lainyu;
 Finne mwet pakpuki ke cutlass, wi mwet
 sruoh ke mweun, elos nukewa fah misa.’
- 43 “Kowos mutanfahl uh, kowos in kaksakin
 mwet lun LEUM GOD—
 El kalyaelos nukewa su onelosla.
 El foloksak nu fin mwet lokoalok lal,
 Ac El nunak munas ke ma koluk lun mwet
 lal.”
- 44 Moses ac Joshua, wen natul Nun, eltal fahkak
 kas ke on soko inge tuh mwet Israel nukewa in
 ku in lohng.

Kas Safla Lal Moses Nu Sin Mwet Uh

⁴⁵ Ke Moses el aksafyela luti lal ke kas lun God nu sin mwet uh ⁴⁶ el fahk, “Aklohya in akos sap inge nukewa ma nga sot nu suwos misenge. Kalweni nu sin tulik nutuwos tuh elos in ku in oaru ac akos mwe luti nukewa lun God. ⁴⁷ Mwe luti inge tia kas lusrongten — a moul na lowos. Akos ma inge ac kowos fah moul paht fin facl se lefahl ingo Infacl Jordan ma kowos apkuran in oakwuki we.”

⁴⁸ In len sacna LEUM GOD El fahk nu sel Moses, ⁴⁹ “Fahla nu Fineol Abarim in acn Moab tulanang siti Jericho. Fanyak Fineol Nebo ac ngetla liye facl Canaan ma nga akola in sang nu sin mwet Israel. ⁵⁰ Kom ac fah misa fineol soko an oana ke Aaron, tamulel lom, el misa Fineol Hor, ⁵¹ mweyen komtal kewa tuh fahsr sayen ma nga sapkin nu sumtal ye mutun mwet Israel. — Pacl se komtal tuh muta ke kof in acn Meribah, apkuran nu ke siti Kadesh in acn mwesis Zin, komtal tuh tia akfulatyeyu ye mutun mwet uh. ⁵² Kom ac ngetla liye facl sac ke oan loessula, tusrukta kom ac tia ilyak nu in facl sac su nga ac sang nu sin mwet Israel.”

33

Moses El Akinsewowoye Sruf Nukewa Lun Israel

¹ Pa inge kas in akinsewovo ma Moses, mwet lun God, el akinsewowoye mwet Israel kac meet liki el misa.

² LEUM GOD El tuku Eol Sinai me;

El takak oana fact uh fin acn Edom,
 Ac sreya mwet lal liki Eol Paran.
 Oasr singoul tausin lipufan welul
 Ac sie e firir oan lac paol layot.
³ LEUM GOD El lungse mwet lal.
 Ac loangelos su ma lal.
 Ouinge kut pasrla sisken nial
 Ac akos ma El sapkin.
⁴ Kut akos Ma Sap ma Moses el ase nu sesr,
 Sie ma saoklana lun mutunfacl sesr.
⁵ LEUM GOD El tokosrala lun mwet Israel
 Ke pacl sruf nukewa ac mwet kol lalos tuh
 tukeni nu sie.
⁶ Moses el fahk ke sruf lal Reuben:
 “Lela mwet Reuben in tiana wanginla,
 Elos finne mwet na pu.”
⁷ Ke sruf lal Judah el fahk:
 “LEUM GOD, porongo pusren tung ac kwafe
 lalos,
 Sifilpa oraloseni nu yurin sruf wialos.
 Mweun kaclos, LEUM GOD,
 Ac kasrellos in lain mwet lokoalok lalos.”
⁸ Ke sruf lal Levi el fahk:
 “LEUM GOD, akkalemye lungse lom nu sin mwet
 kulansap oaru lom, mwet Levi,
 Ke Urim ac Thummim;
 Kom tuh sang mwe srike nu selos in acn Massah,
 Ac konauk inse pwaye lalos sisken kof Meribah.
⁹ Elos akkalemye inse pwaye lalos nu sum
 Yohk liki na nu sin papa, nina, mwet wialos, ku
 tulik natulos.
 Elos akos ma sap lom,
 Ac elos arulana liyaung wuleang lom.

¹⁰ Elos ac fah lutti mwet lom in akos Ma Sap ac
oakwuk lom;
Elos ac fah oru mwe kisa keng ac mwe kisa firir
fin loang lom.

¹¹ LEUM GOD, kasru sruf lalos in kapak ac ku;
Kom in engan ke ma elos oru.
Itungya mwet lokoalok lalos nukewa;
Tia lela elos in sifil tuyak.”

¹² Ke sruf lal Benjamin el fahk:
“Pa inge sruf se LEUM GOD El lungse ac loango;
El liyalosyang ke len na fon,
Ac El muta inmasriolos.”

¹³ Ke sruf lal Joseph el fahk:
“Lela LEUM GOD Elan akinsewowyeyuk facl selos
ke af,
Ac ke kof ye faclu yak.

¹⁴ Lela acn selos in insewowo ke fokinsak mwes-
rla ye fact uh,
Ac kasrup ke fokinsak ma wo emeet ke kais sie
pulan pacl.

¹⁵ Lela eol ma oan oemeet me in afla ke fokinsak
wowo.

¹⁶ Lela acn selos in nwanala ke ma wo nukewa,
Ac akinsewowyeyuk ke wolana lun LEUM GOD
Su kaskas liki kupo firir sac.

Lela mwe insewowo inge in tuku nu ke sruf lal
Joseph,

Mweyen el pa tuh mwet kol inmasrlon tamulel
wial.

¹⁷ Ku lal Joseph oana ku lun soko cow mukul,
Ac oana koen soko cow mukul lemnak.
Koac inge pa mwet lal Manasseh, su pus liki
tausin,

Oayapa mwet lal Ephraim, su pus liki ngoul tausin.

El sang koac inge fakis mutunfacl uh,
Ac sinukunulos nu ke saflaiyen faclu.”

¹⁸ Ke sruf lal Zebulun ac sruf lal Issachar el fahk:

“Lela mwet Zebulun in kapkapak ke elos ac oru kuka lalos nu ke facl saya.

Ac lela kasrup lal Issachar in yokyokelik in acn sel sifacna.

¹⁹ Elos suli mwetsac nu fineol selos,

Ac oru mwe kise pwaye we.

Elos eis kasrpalos meoa me,

Ac liki puk weacn uh.”

²⁰ Ke sruf lal Gad el fahk:

“Kaksakin God, su oru facl selos in yohk.

Sruf lal Gad el soano oana soko lion

In olela lac pao, ku sukela kulun sifa.

²¹ Elos eisla acn ma wo emeet tuh in ma lalos sifacna;

Ip lun sie mwet kol srisrngiyuki nu selos.

Elos akos ma sap ac oakwuk lun LEUM GOD

Ke mwet kol lun Israel elos tuh tukeni nu sie.”

²² Ke sruf lal Dan el fahk:

“Dan el soko lion fusr;

Ma sroma Bashan me.”

²³ Ke sruf lal Naphtali el fahk:

“Yoklana mwe insewowo lal Naphtali ke sripen lungkulang lun LEUM GOD nu sel.

Acn sel oasr roto in Lulu Galilee ac som pac nu eir.”

²⁴ Ke sruf lal Asher el fahk:

“Akinsewowyeyuk sruf lal Asher yohk liki sruf saya.

Lela in el pa ohi yurin tamulel lal,

Ac lela facl sel in kasrup ke sak olive.

²⁵ Srungul ke mutunpot nukewa ke siti sel in orekla ke osra,

Ac elan muta in misla pacl nukewa.”

²⁶ Mwet Israel, wangin sie god oana God lowos.

El kasrusrsrusr in wolana lal yen engyeng uh,

El kasrma fin pukunyeng uh me in kasrekowos.

²⁷ God El nuna nien molela lowos oemeet me,

El kafiskowosyak ke po kawil lal.

El lusak mwet lokoalok lowos meet liki kowos utyak nu yen selos,

Ac fahk nu suwos in kunauselosla nukewa.

²⁸ Ouinge fwilin tulik natul Jacob elos muta in misla,

Ac okaki in sie facl sessesla ke wheat ac wain,
Yen aunfong inkusrao me aksroksrokye fohk uh.

²⁹ Israel, fuka lusan engan lom!

Wangin sie oana kom,

Sie mutunfacl moliyukla sin LEUM GOD.

LEUM GOD sifacna pa mwe loang lom ac cutlass nutum

In loange kom ac sot kutangla nu sum.

Mwet lokoalok lom fah tuku putati ye motom,

Ac kom fah fotongolosi nu infohk uh.

34

Misa Lal Moses

¹ Moses el utyak liki acn tupasrpasr lun Moab nu Fineol Nebo, nu fin mangon Eol Pisgah, kutulap in acn Jericho, ac ingo LEUM GOD El fahkak facl sac nufon nu sel: facl sin Gilead lac

nu epang, nwe ke siti lun Dan; ² facl sin Naphtali nufon; facl sin Ephraim ac facl sin Manasseh; facl sin Judah fahla nu roto nwe ke sun Meoa Mediterranean; ³ layen eir ke facl sin Judah; ac acn tupasrpasr Zoar lac nwe Jericho, siti se ma pukanten sak palm we. ⁴ Na LEUM GOD El fahk nu sel Moses, “Pa inge facl se ma nga tuh wulela kac nu sel Abraham, Isaac, ac Jacob mu nga ac sang nu sin fwilin tulik natulos. Nga lela kom in liye, tusruktu nga ac tia lela kom in som nu we.”

⁵ Ouinge Moses, mwet kulansap lun LEUM GOD, el misa in facl Moab, oana ke LEUM GOD El tuh fahk. ⁶ LEUM GOD El piknilya in sie infahlfal in acn Moab, tulanang siti Bethpeor, tusruktu nwe misenge wangin mwet etu na pwaye acn el pukpuki we. ⁷ Moses el yac siofok longoul matwa ke el misa. El tuh srakna ku in mano, ac mutal srakna ku in liye. ⁸ Mwet Israel elos mutana ke acn tupasrpasr Moab, ac tung ac eoksra kacl Moses len tolngoul, fal nu ke ouiya lalos.

⁹ Joshua, wen natul Nun, el sessesla ke ngun in lalmwetmet, mweyen Moses el tuh filiya paol facl. Mwet Israel elos aksol Joshua, ac liyaung na ma sap su LEUM GOD El tuh sang nu selos kacl Moses.

¹⁰ Oe in pacl sac me, wangin sie mwet palu in Israel oana Moses. LEUM GOD El tuh kaskas nu sel ngetani nu sie. ¹¹ Wangin mwet palu saya orek mwenmen ac ma usrnguk oana ma LEUM GOD El supwalla Moses elan oru lain tokosra lun Egypt, ac mwet fulat lal ac facl sac nufon.

12 Wangin pac mwet palu saya ku in oru ma yohk
ac mwe aksangeng in oana ma Moses el tuh oru
ye mutun mwet Israel nukewa.

BIBLE MUTAL

**The Holy Bible in the Kosraean language of the
Federated States of Micronesia**

Public Domain

Language: Kosrae (Kosraean)

Translation by: Elizabeth Baldwin

This work is in the Public Domain because the copyright has expired.

2020-10-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 30 Nov 2021

99b9ee8b-e11a-50e3-9551-ad142716d37a